

ΚΟΝΙΤΣΑ

31 ΜΑΡΤΗΣ - ΑΠΡΙΛΗΣ 1990

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ. ΤΕΥΧΟΣ 31 ΔΡΧ. 150
ΚΟΝΙΤΣΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
Βάλια Κάλντα	237
Απάντηση Εξωραϊστικού Συλλόγου	238
Η τελευταία άρκούδα του Πίνδου	
Δ. Χατζή	241
Ο Γκουτζιάρης και οι ιστορίες του	
Β. Βουρδούκα	244
Η Δοξασμένη Κοιλάδα	
Η. Παπαζήση	246
Συμπληρώσεις στον Η. Παπαζήση	
Γ. Ζήμουρας	248
Η Κόνιτσα πρέπει να ζήσει	
Β. Κουκέση	251
Η Κόνιτσα το 1914 Χ. Ανδρεάδη ...	254
Η μέλισσα και τα προϊόντα της κυψέ- λης Σ. Τουφίδη	258
Βιβλιοπαρουσίαση Ι.Τ.	260
Τα Γεροντάκια Ν. Τζουμέρκα	261
Δασκαλοφύλακες Ι.Τ.	262
Ψήφισμα για κέντρο Υγείας	263
Χοροί Αδελφοτήτων	
Γ. Παπαμιχάλη	264
Επιστολή Π. Καλογήρου	267
Επιστροφή στις ρίζες μας	
Λ. Εζνεπίδη	268
Για αυτούς που φεύγουν	269
Σχόλια - Ειδήσεις	270
Κοινωνικά	273
Αποτελέσματα Βουλευτικών	
Εκλογών	274

Αώος (κάτω από το Ροΐδοβούνι)

Εκδίδεται από Συντακτική
Επιτροπή

Ανδρέου Ηλίας
Ζώτος Θεόφιλος
Τουφίδης Σωτήρης
Τσιάγκης Ίκαρος
Τσούβαλη Κατερίνα

Υπεύθυνος σύμφωνα
με το Νόμο:
Σωτ. Τουφίδης
Κόνιτσα 44.100
Τηλ. (0655)
22.464 — 22.212

Ετήσια συνδρομή: Εσωτερικού Δρχ 800
Εξωτερικού, Δολ. U.S.A. 20. Αυστραλ. 30
Αλληλογραφία - Συνδρομές - Εμβάσματα
στον υπεύθυνο του περιοδικού Σ. Τουφίδη,
ή στο βιβλιοπωλείο «ΕΛΕΓΕΙΟ» Θ. Ζώτου, Κόνιτσα

Για την Αθήνα, στο Νικολ. Δ. Καζαμία
Εμμ. Μπενάκη 24. Τηλ. 36 27 725

Βάλια Κάλντα

Πριν από ένα χρόνο ακριβώς, στο τεύχος 25 (Μάρτης - Απρίλης), κρούαμε το κώδωνα του κινδύνου για τα μελλοντικά σχέδια της ΔΕΗ εκτροπής των πηγών Βάλια Κάλντα. Σήμερα, δυστυχώς, βρισκόμαστε πολύ κοντά στην υλοποίηση αυτών των σχεδίων, αφού η επιχείρησαγνοοεί κάθε αντίθετη άποψη και οργανώνει συσκέψεις παραγόντων στα Γιάννενα με προβολή διαφανειών, ομιλίες κ.λ.π προσπαθώντας να πείσει φορείς και κοινή γνώμη για την αναγκαία και άμεση πραγματοποίηση του έργου.

Βέβαια οι ενδιαφερόμενοι για τη σωτηρία του Δρυμού δεν έμειναν με σταυρωμένα χέρια.

Μέλη της ομάδας των «Φίλων της ελληνικής Αρκούδας» και της Συντ. Επιτροπής του περιοδικού «Φύση και Οικολογία» παρέδωσαν υπόμνημα με χιλιάδες υπογραφές πολιτών, που ζητούν τη ματαίωση των έργων, στο διοικητή της ΔΕΗ.

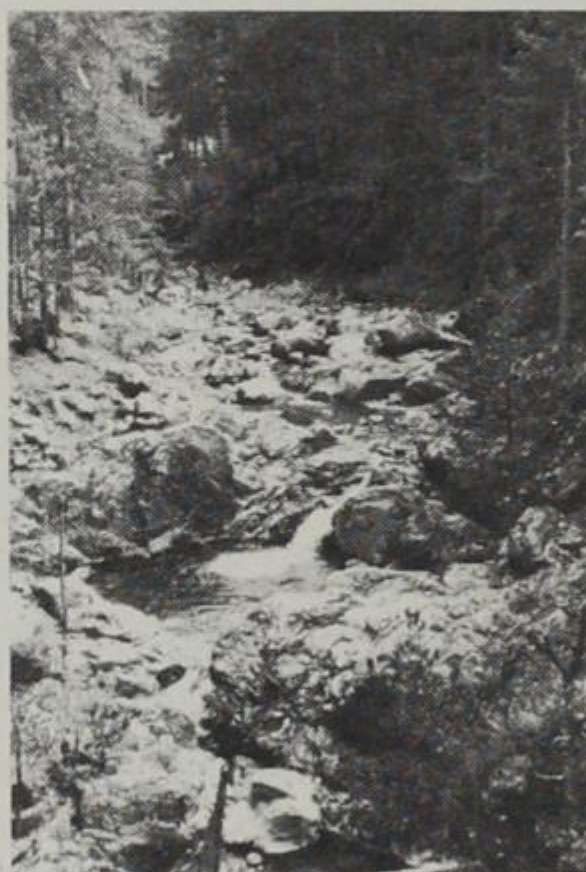
Ο Ευρωβουλευτής Μ. Παπαγιαννάκης υπέβαλε ερώτηση στην Κομισιόν για την καταστροφή του εθν. δρυμού «Βάλια Κάλντα» της Πίνδου.

Ο Εξωρ. Σύλλογος Κόνιτσας έστειλε επιστολή σε όλους τους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες, καθώς και στον Γ. Γραμματέα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στις Βρυξέλλες και ζήτησε τη ματαίωση των έργων στις πηγές της Β. Κάλντα.

Πρόσφατα η Επ. Ευρωπ. Κοινοτήτων απάντησε (20 - 3 - 90) στον Εξωρ. Σύλλογο και μεταξύ των άλλων αναφέρει ότι, «η Επιτροπή γνωρίζει τα γεγονότα και έχει ήδη λάβει τα απαραίτητα μέτρα σχετικά με το θέμα αυτό».

Τέλος το ΥΠΕΧΩΔΕ με ημερομηνία 30/3 απαντά στον προαναφερόμενο Σύλλογο, ότι:

α) «Συμφωνούμε με την εκτίμησή σας για την υψηλή οικολογική αξία της περιο-

χής και συμεριζόμαστε τις ανησυχίες σας για τις δυσμενείς επιπτώσεις του έργου.

β) Έχουμε διατυπώσει τους προβληματισμούς του έργου και την αρνητική θέση μας προς τη γραμματεία του Εθνικού Συμβουλίου Χωρ. και Περιβάλλοντος, αρμόδιο για την έγκριση του έργου.

γ) Σύντομα προωθείται η εκπόνηση Μελέτης Οικολογικής - Χωροταξικής των Ορεινών όγκων Πίνδου (ΜΟΠ Δυτ. Ελλάδος - ΥΠΕΧΩΔΕ). Περιοχή της μελέτης είναι η ευρύτερη των δύο Εθν. Δρυμών Πίνδου και Βίκου - Αώου και αντικείμενο η ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων και η εξεύρεση συμβατών χρήσεων με στόχο την προστασία της περιοχής».

Σχετική επιστολή στις αρμόδιες υπηρεσίες και στην ΕΟΚ έστειλε και ο Πολιτιστ. Σύλλογος Βοβούσας.

Εμείς από την πλευρά μας θα παρακολουθούμε άγρυπνα το θέμα και είμαστε στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου. Ελπίζουμε ότι με την κινητοποίηση όλων μας θα αποτρέψουμε την καταστροφή του Αρκουδορέματος, που αναπόφευκτα θα φέρει την καταστροφή του Αώου.

Απάντηση του Εξωραϊστικού και Φιλοπροόδου Συλλόγου Κόνιτσας

στον κ. Σακκά, Δι/ντή του ΚΕΨΕ Πηγών
Αώου

Σχετικά με το δημοσίευμα του κ. Σακκά στην εφημερίδα: «Πρωϊνός Λόχος» (8 - 3 - 90) σαν απάντηση στην αναφορά - καταγγελία του Συλλόγου μας προς το Γεν. Γραμματέα της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που αφορούσε την εκτροπή του Αρκουδορέματος (πυρήνας ΕΔ Πίνδου), παραπόταμου του ποταμού Αώου, στον Άραχθο, θεωρούμε απαραίτητο να κάνουμε γνωστό στο κοινό τα εξής:

1. Στη χώρα μας υπάρχουν δέκα Εθνικοί Δρυμοί που σε αντίθεση με τις περισσότερες ευρωπαϊκές - και μη - χώρες αντιπροσωπεύουν μόνο το 0,4% της συνολικής της έκτασης. |Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι οι Ε.Δ της Γαλλίας καταλαμβάνουν τουλάχιστον το 4% της συνολικής της έκτασης και της Αυστρίας το 1,8%|

Από τους δέκα Εθνικούς μας Δρυμούς τέσσερις (Ολύμπου, Πρεσπών, Πίνδου - Βάλια - Κάλντα, Βίκου - Αώου), είναι παγκοσμίως γνωστοί λόγω της μεγάλης βιολογικής ποικιλότητας και οικολογικής τους αξίας. Δυστυχώς όμως και οι τέσσερις έχουν να αντιμετωπίσουν πλήθος προβλημάτων και καταστροφικών επεμβάσεων, εκ των οποίων στις σοβαρότερες συγκαταλέγονται τα προγραμματιζόμενα έργα της ΔΕΗ (πλην του ΕΔ Ολύμπου) που απειλούν να μεταβάλουν και υποβαθμίσουν ανεπανόρθωτα τη φυσιογνωμία τους.

2. Οι κύριες πηγές του Αώου είναι δύο: στις «πολιτσιές» Μετσόβου - Χρυσοβίτσας και στη «Βάλια - Κάλντα» (Αρκουδόρεμα). Με την κατασκευή του φράγματος - τεχνητής λίμνης (ΥΠΕ Πηγών Αώου) και την εκτροπή των αρχικών πηγών προς

τον Άραχθο απέμεινε πλέον ως βασική, ζωτικής σημασίας πηγή τροφοδότησης του Αώου ποταμού το Αρκόρεμα (ΕΔ Πίνδου - Βάλια - Κάλντα).

Είναι λοιπόν φανερό ότι οποιοδήποτε έργο εκτροπής και του Αρκουδορέματος θα σημάνει και την ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ, από το χάρτη, του ποταμού Αώου, αφού όπως είναι γνωστό στους πάντες, τα εναπομείναντα ρυάκια της υπόλοιπης διαδρομής του δεν είναι σε θέση να κρατήσουν πλέον τη «φυσιογνωμία» του ποταμού.

3. Για κάθε μεγάλο έργο απαιτείται η σύνταξη Περιβαντολογικής μελέτης. Πριν ακόμα η ΔΕΗ αρχίσει την εκτέλεση των έργων εκτροπής του Αώου το 1981, όφειλε να είχε συντάξει τέτοιου είδους μελέτη για τις επιπτώσεις της εκτροπής τόσο μέσα στα όρια του ΕΔ Βίκου - Αώου όσο και σε ολόκληρη τη λεκάνη απορροής του Αώου. Έγινε τέτοια μελέτη και εάν ναι από ποιόν;

Το ίδιο όφειλε να κάνει και για τις επεμβάσεις στη χαράδρα του Αώου και εννοούμε το δρόμο, το κτίριο και τη σήραγγα στις ΝΑ παρυφές του Ροϊδοβουνίου.

4. Όταν το 1981 άρχισε η εκτέλεση των έργων του ΥΗΕ Πηγών Αώου, ασφαλώς η ΔΕΗ γνώριζε ότι το Αρκουδόρεμα περιλαμβάνεται μέσα στον ΕΔ Πίνδου - Βάλια - Κάλντα, αφού η περιοχή είχε χαρακτηριστεί με νόμο Δρυμός από το 1966. Συνεπώς δεν ήταν δυνατό να συμπεριλάβει την εκτροπή του Αρκουδορέματος στο συνολικό έργο - εκτός βέβαια εάν αυτό έγινε εν γνώση της.

5. Εάν η ΔΕΗ δεν είχε προβεί σε καμία επέμβαση - σχετικά με τα έργα εκτροπής - εντός του ΕΔ Βάλια - Κάλντα, τότε ποιός και γιατί κατασκεύασε τους δρόμους πλάι στο Αρκουδόρεμα και έκανε τη τσιμεντένια βάση και πιο πέρα το κτίριο μέσα στον πυρήνα του ΕΔ; Όλα τα παραπάνω βέβαια απαγορεύονται από τη Νομοθεσία.

6. Το γραφείο στο οποίο ανέθεσε η

ΔΕΗ τη σύνταξη της Π.Μ. της εκτροπής του Αρκουδορέματος είναι ιδιωτικό και φυσικά πληρώθηκε από αυτήν για το συγκεκριμένο σκοπό. Δε θα 'πρεπε σε μια τόσο σοβαρή περίπτωση (για πυρήνα ΕΔ πρόκειται) να ανατεθεί η μελέτη σε διεπιστημονική ομάδα πανελληνίου κύρους;

7. Ως γνωστόν, σχετικά με την εκτροπή του Αρκουδορέματος, πραγματοποιήθηκαν δύο Π.Μ. από το παραπάνω γραφείο ανάλογα με τα προτεινόμενα μοντέλα. Είναι δυνατόν όταν η διαφορά του ενεργειακού κέρδους μεταξύ των δύο μοντέλων (αρχικό: Α.Π.Μ., Φεβ. 1987 - τελικό: Β Π.Μ., Ιουν. 1988) είναι μηδαμινή η ζημιές μέσα στον ΕΔ (δεν τους απασχολεί διόλου το τι γίνεται απέξω) να μηδενίζονται;

Και φυσικά γεννιέται το ερώτημα: Μήπως η ΔΕΗ και σε άλλα έργα, όπως πχ της εκτροπής του Αώου (ΥΗΕ Πηγών Αώου), που απ' ότι φαίνεται δεν απαιτούσαν καν Π.Μ. να είχε τα ίδια αποτελέσματα με λιγότερο οικολογικό κόστος - εάν είναι δυνατόν ποτέ αυτό να εκτιμηθεί-;

8. Εάν τελικά - ο μη γένοιτο - πραγματοποιηθεί η εκτροπή του Αρκουδορέματος και κατασκευαστεί ειδική δίοδος διέλευσης των ψαριών (αλήθεια σε ποιο άλλο φράγμα της στην Ελλάδα η ΔΕΗ έχει κατασκευάσει τέτοιου είδους δίοδο;) όπως ακριβώς φοβόμαστε και όπως ακριβώς αναφέρει ο κ. Σακκάς στην επιστολή του (3. παρ. 2) σε τι θα χρησιμεύει αφού πλέον δε θα υπάρχει νερό στην Αρκουδόρεμα;

Χαρακτηριστικά ο κ. Σακκάς λέει: «Από την περιοχή της Βάλια Κάλντα (το Αρκουδόρεμα), με τις προτεινόμενες κατασκευές θα υπάρχει δυνατότητα κατάντη της υδροληψίας να τρέχει συνεχώς όλο το χρόνο ποσότητα τουλάχιστον 100P/sec, εφόσον βέβαια η φυσική παροχή το καλοκαίρι είναι μεγαλύτερη των 100I/sec. Σύμφωνα με τις μετρήσεις, που έγιναν, τους τέσσερις καλο-

καιρινούς μήνες οι υπάρχουσες παροχές είναι μικρότερες των 100I/sec.»

Με λίγα λόγια το καλοκαίρι - αν όχι και περισσότερο - δε θα τρέχει καθόλου νερό στο Αρκουδόρεμα αφού οι υπάρχουσες παροχές, σύμφωνα με τα δικά τους στοιχεία, είναι μικρότερες των 100 I/sec.

Τέσσερις μήνες χωρίς νερό το Αρκουδόρεμα, αλλά και ο Αώος ποταμός (επαναλαμβάνουμε πως το Αρκουδόρεμα είναι πλέον η μόνη βασική πηγή του Αώου), δε νομίζετε ότι είναι αρκετοί για να νεκρωθεί κάθε είδος ζωής που εξαρτάται από μια συγκεκριμένη (λιγότερη ή περισσότερη) παροχή νερού (πχ. ισχθυοπανίδα) και να οδηγηθεί σε οικονομικό μαρασμό μια ολόκληρη περιοχή που έχει στηρίξει το μέλλον της στην ήπια μορφή τουριστική και αγροτική ανάπτυξη;

9. Αναφέρεται στη Β' Π.Μ. της εκτροπής του Αρκουδορέματος (Ιουν. 88) ότι: «...Η συνισταμένη των επιπτώσεων που θα προκληθούν, από το σύνολο των υδροληψιών ενδέχεται να επηρεάσει τα βιολογικά χαρακτηριστικά του Αώου ποταμού, εν τούτοις δεν κρίνεται σκόπιμο να επεκραθούμε σε ανάλυση δευτερογενών επιπτώσεων που θα δημιουργούνταν στο οικοσύστημα κατά μήκος του Αώου ποταμού και της κατάντη περιοχής, καθόσον η συμβολή ποσοτήτων νερού από την περιοχή μελέτης αποτελεί μικρό τμήμα της παροχής του ποταμού αυτού.»

Το ότι η συμβολή του Αρκουδορέματος στη συνολική παροχή του Αώου ποταμού είναι ελάχιστη αποτελεί ψέμα. Όλοι γνωρίζουν ότι από τον Ιούλιο του 1988 που ολοκληρώθηκαν τα έργα εκτροπής του Αώου (ΥΗΕ Πηγών), το Αρκουδόρεμα αποτελεί τη μόνη βασική πηγή τροφοδότησης του Αώου ποταμού και οποιαδήποτε επέμβαση σε αυτό θα

έχει ολέθριες συνέπειες στον Αώο, ποταμό, από τη Βάλια - Κάλντα, έως την πεδιάδα της Κόνιτσας.

10. Σε τί άραγε θα χρησιμεύσουν τα τεράστια και πολυδάπανα έργα άδρευσης και αναδασμού στον κάμπο του Δήμου της Κόνιτσας καθώς επίσης και των κοινοτήτων Καλλιθέας, Ηλιόραχης, Αετόπετρας και Μαζίου, που φέτος ολοκληρώνονται, εάν στον Αώο δεν κυλά πλέον σταγόνα νερού;

Οι ισχυρισμοί του τύπου: «... θα σας πάρουμε τον Αώο και θα σας φέρουμε το Σαραντάπορο...» πιστεύουμε πως δεν έχουν καμία σχέση με την πραγματικότητα και θυμίζουν περισσότερο βουλευτή που τάζει γεφύρι σε χωριό δίχως ποτάμι...

11. Πίνδου - Βάλια - Κάλντα (ιδρύθηκε το 1966) και ΕΔ Βίκου - Αώου (ιδρύθηκε το 1973), στους οποίους αποκλειστικά οφείλεται η συνεχώς ανερχόμενη τουριστική κίνηση, όταν ο Αώος θα σβηστεί από το χάρτη;

κ. Σακκά, παρουσιάζετε το Αρκουδόρεμα ως το μαγικό ραβδί με το οποίο θα λύσετε όλα τα προβλήματα της Ηπείρου, αρχίζοντας από την τουριστική ανάπτυξη (!) και φτάνοντας μέχρι το αποχετευτικό της πόλεως των Ιωαννίων (!!). Επιτρέψτε μας να συνεχίσουμε να διαφωνούμε μαζί σας. Τα προβλήματα της πόλεως των Ιωαννίνων είναι δικά της δημιουργήματα λογικούς, που δεν έχουν καμιά απολύτως σχέση με το Αρκουδόρεμα και τον Αώο.

Είναι πράγματι κωμικοτραγικό, για τριάκοντα, των εταίρων μας, αργύρια να καταστρέφουμε και να ξεπουλάμε τον τελευταίο επίγειο Παράδεισο που μας απέμεινε. Χρήματα από την ΕΟΚ, εάν τελικά ο μόνος σκοπός μας είναι πως θα τα απορροφήσουμε, μπορούμε να πάρουμε και με άλλους τρόπους. Κυ-

ρίως όμως, όσον αφορά την περιοχή μας, αυτό μπορεί να επιτευχθεί με πρόωση προγραμμάτων διατήρησης του περιβάλλοντος και ειδικότερα επέκτασης - οργάνωσης - διαχείρισης των δυο Ε.Δ. μας.

Έτσι όχι μόνο δε θα θιχτεί διόλου το περιβάλλον (το αντίθετο μάλιστα) αλλά και η χώρα μας θα αποκτήσει μια μόνιμη εισροή συναλλάγματος από τους επισκέπτες των Δρυμών - ως το επι το πλείστον αλλοδαπούς - που ήδη χωρίς καμία απολύτως οργάνωση ανέρχονται σε υψηλά επίπεδα.

Η πατρίδα μας, η Ήπειρος, κ. Σακκά, δε φημίζεται ούτε για τα αρδευτικά της κανάλια, ούτε για τα αποχετευτικά της δίκτυα, φημίζεται - σε όλο τον κόσμο - για την παρθένα φύση της, αντιπροσωπευτικό δείγμα της οποίας αποτελεί ο Αώος ποταμός με τους δύο του ΕΔ. της Βάλια - Κάλντα και το Βίκο - Αώο. Χρέος μας είναι η προστασία των τελευταίων αυτών Παραδείσων. Διατηρώντας τους, διαφυλάττουμε και τα πραγματικά συμφέροντά μας και είναι σίγουρο πως δε θα βρεθούμε - όπως θα συμβεί στην αντίθετη περίπτωση - ποτέ υπόλογοι για τις πράξεις μας στις επερχόμενες γενεές.

ΕΞΩΡΑΙΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΠΡΟΟΔΟΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Σωτήριος Χαρίλαος Κοντογιάννης
Τουφίδης νης

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΑΡΚΟΥΔΑ ΤΟΥ ΠΙΝΔΟΥ

*Το έκτο διήγημα από το «Διπλό Βιβλίο» του Δημή-
τρη Χατζή.*

Κρυφά, νά μὴ φανερώνηται στοὺς ἄλλους καὶ τὸν ἀποπαίρνουνε μὲ τὶς σαχλαμάρες καὶ τὰ πειράγματα τοῦ ἑλληνικοῦ καφενείου, αὐτὸν τὸ γυρισμὸ δούλευε μέσα του —καὶ τὸν χαιρόταν πού θὰ τὸν εἶχε. Νά τελειώσει καμιὰ φορά μὲ τὶς νόρμες, τὰ ἀκόρντ, τὰ ὄρντουνγκ, τὰ συρματόσκοινα καὶ νά τελειώσει καὶ μὲ τὴν ἄσφαλτο, τὸ τσιμέντο καὶ τ' ἄλουμίνιο, νά φτάσει κάποτε κεῖ:

—Κόβι, Μήτρου μ', κόβε νά γυρίσουμε καμιὰ φορά...

Καὶ καμιὰ φορά ξεχνιόταν ὥστόσο, ξεσποῦσε μπροστὰ στοὺς ἄλλους: —«'Ιμεῖς ἀπὸ τοῦ Ντουμπρίνουβουν» — «'Ιμεῖς ἐκεῖ στὸ Ντουμπρίνουβον... 'Ιδέαν δὲν ἔχετε ἰσεῖς...»

— Παράτα μας ρὲ Σκουρογιάννη, μ' αὐτὸ τὸ Ντομπρίνοβο, τοῦ ριχνόνταν ὅλοι.

Τότες ἔσκυβε τὸ κεφάλι, φούσκωνε τὰ μάγουλά του, μετάνιωνε πού τοῦ ξέφυγε καὶ τὸ ξανάπε, σώπαινε κι ὀρκιζότανε μέσα του νά φυλάγεται, νά τὸ φυλάει γιὰ τὸν ἑαυτό του, θησαυρό του, καημό του.

Αὐγουστος εἶταν. Ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη πού κατέβηκε μὲ τὸ τραῖνο —τίποτα δὲ στάθηκε νά δεῖ— γραμμὴ λεωφορεῖο καὶ στὴν Κοζάνη, γραμμὴ κι ἀπὸ κεῖ γιὰ τὴν Κόνιτσα. Ἐκεῖ τὸ νοίκιασε τὸ μικρὸ ἡμιφορτηγὸ γιὰ τὶς ἔξη βαλίτσες του, κάτι δέματα, κάτι πακέτα, ἄλλα μικρότερα —τὰ καζάντια του στὴ Γερμανία. Σὲ τρεῖς-τέσσερες ὥρες σταματήσανε στὸ μικρὸ μπακάλικο —εἶταν ἀπὸ τότε, πρὶν φύγει. Τώρα μὲ τὸ δρόμο πού φκιάζανε, τὸ μεγαλώσανε καὶ σταματοῦν ἐκεῖ τὰ λεωφορεῖα. Κατέβασε τὰ πράματα, πλήρωσε τὸν ἄνθρωπο, ἔφυγε τὸ φορτηγάκι, αὐτὸς στάθηκε μιὰ στιγμὴ καὶ κοίταξε γύρω του. Ἀριστερά του τὸ βουνὸ τῆς Λάιστας, κάτω ἢ βαθιὰ ποταμιὰ πού πάει μὲ τ' ἄλλα νερὰ νά βρεῖ τὸν Ἄωο. Τὸ χειμῶνα βουίζει, ἢ πλατιά της

χαλিকাριά λαμποκοπάει τώρα μέσα στὸν ἥλιο. Πέρα, μπροστά του, ὁ Γυφτόκαμπος. Ἀντίκρυ του ἐκείνη ἡ πλαγιά μὲ τὰ πεῦκα, τὰ ἐλάτια νὰ κατρακυλοῦν ἀραδιαστά, πυκνά, στητά, φουντωτά. Ξωπίσω της, πέρα, τὰ βουνὰ τὰ μεγάλα —ὅπως τὰ ἔξερε. Ὁ τόπος του.

Εἴκοσι χρόνια τὰ στείλε ταχτικά κάθε μήνα στοὺς γονιούς του τὰ ὀγδόντα του μάρκα καὶ νὰ ῥθει δὲν θέλησε. Δὲν εἶτανε μόνο γιὰ τὰ λεφτά, τὴν οἰκονομία καὶ δὲν εἶταν ὕστερα μονάχα γιὰ τὴ δικτατορία, τὶς φασαρίες. Χωρὶς νὰ τὸ ξέρει, χωρὶς νὰ μπορεῖ νὰ σκεφτεῖ τέτοια πράματα εἶταν κι αὐτὸς ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους πού δὲν τὸ λιανίζουνε τ' ὄνειρό τους, τὸ θέλουν ἀκέραιο, σωστό, μιὰ καὶ καλή, τὸ φκιάχνουνε μέσα τους, τὸ στήνουνε, τὸ δουλεύουν καὶ ξέρουν, μποροῦνε νὰ τὴν καρτεροῦνε τὴν ὥρα του.

Τὸ χωριὸ ἀρχίζει λίγο πιὸ κάτω ἀπ' τὸ δρόμο, κατηφορίζοντας ἀπὸ τούτη τὴ μεριά τῆς βαθιᾶς κοιλάδας. Τίποτα δὲ φαίνεται ἀπὸ τὸ δρόμο. Μεγάλες καρυδιές τὰ κρύβουν, τὰ σκεπάζουν ὀλότελα τὰ πέτρινα σπίτια του ὡς κάτω στὴν ἐκκλησία μὲ τὸν πελώριο πλάτανο μπρός της. Τὸ μεσημέρι κρατοῦσε ἀκόμα, ψυχὴ δὲν εἶταν στὸ δρόμο. Τράβηξε τὰ πράματά του στὴν ἄκρη, κάθησε στὸν ἴσκιο πάνω σ' ἓνα κασόνη κι ἄκουγε τὰ τζιτζίκια. Σήκωσε μιὰ στιγμή τὸ κεφάλι κατὰ τὸ δέντρο, χαμογέλασε —τὸν καλωσορίζανε.

Ἐκεῖ τὸν βρῆκαν ἀργότερα, τὸν γνωρίσανε, τὸν βοηθῆσαν νὰ κατεβάσουν τὰ πράματα, μπῆκε στὸ πατρικό του, ἦρθαν ὅλοι, τὸν καλωσορίσανε, τὸν δεχτήκανε μετὰ χαρᾶς, μείνανε ὡς τὸ βράδι μαζί του.

Εἶχε φτάσει.

Ἀπὸ τότε πού γίνηκε ὁ κόσμος οἱ Ντομπρινοβίτες ξενητεύονται. Στὸ χωριὸ τους γυρίζουν ἅμα γεράσουν. Ποτές τους δὲν εἶτανε ξυλοκόποι στὰ δάση πού'χουνε γύρω τους, ἀγωγιάτες στὰ βουνὰ τους, τσομπαναραῖοι,

μαστόροι, χρυσικοί, καλαντζήδες. Ένα παρακλάδι τῆς Ἐγνατίας περνοῦσε ἀπὸ κεῖ. Τὸ παίρνανε καὶ τραβοῦσαν — ὅπου τοὺς βγάλει. Ξενητευόντανε γιὰ νὰ καζαντίσουν. Στὰ Γιάννινα, τῆ Θεσσαλονίκη — τὸν παλιὸ καιρὸ πηγαίνανε στὰ μέρη τῆς Μαύρης Θάλασσας, κάτω χαμηλὰ στὴ Μεσημβρία, τὸν Πύργο, τὴν παλιὰ Ἀνατολικὴ Ρωμυλία — δικά τους εἶτανε κάποτε κεῖνα τὰ μέρη. Ὁ συγγραφέας μας λέει πὼς εἶναι ἀνθρώποι σὲ τοῦτο τὸν κόσμον ποὺ τό'χουν στὸ αἷμα τους νὰ προκόβουν. Δὲν πέφτουν ἔξω μὲ τὶς δουλειές, τὰ λεφτά. Οἱ Ντομπρινοβίτες εἶναι ἀπ' αὐτούς: Γερὴ καρδιά, γερὸ κορμί, σίγουρο μάτι.

Δίπατα πέτρινα σπίτια, ἐκκλησίες μεγάλες μὲ πλατώματα πλακόστρωτα μπροστά τους, σχολειὸ δικό τους, ποὺ φκιάζανε μόνοι τους, τὰ στενορύμια τοῦ χωριοῦ τους ὄλα καλντερίμι μὲ δουλεμένη τὴν πέτρα — τὴ μαρτυροῦνε τὴν προκοπὴ ποὺ κάναν στὰ ξένα καὶ ποὺ τὴν φέραν καὶ δῶ.

Ξενητεμένοι καὶ τώρα, πᾶνε καὶ τώρα τὸ καλοκαίρι, μὲ τὰ γιωταχί τους, τὰ τρανζίστορ, τὶς ἠλεκτρικὲς τους κουζίνες, μὲ τὶς νικέλινες πολυθρόνες ποὺ κουβαλοῦνε μαζί τους γιὰ τὶς αὐλές τους. Ἐργάτης στὴ Γερμανία ἀπὸ τὸ Ντομπρίνοβο δὲν πῆγε κανένας — αὐτὸς ὁ Σκουρογιάννης μονάχα.

Κόσμος εἶτανε καὶ τώρα στὸ χωριὸ του, πολὺς, Αὐγουστο μῆνα ποὺ γύρισε. Καὶ χάρηκε βέβαια ποὺ τοὺς βρῆκε τόσοι ἐκεῖ. Ἄλλοι τὸν ξέραν, τοὺς ἤξερε, μ' ἄλλους βρεθήκανε νά'χουν συγγένειες, παλιές γνωριμίες.

Συνεχίζεται

Ο μπαρμπα - Γιώργης ο Γκουτζιάρης και οι ιστορίες του

του Βαγγ. Βουρδούκα

Παλιά, φίλος του περιοδικού μας η «ΚΟΝΙΤΣΑ» έγραφε για κάποιο κατοστάρικο που ο Γκουτζιάρης ζητούσε από τον έμπορο Κουκέση. Εγώ ήξερα τον Γκουτζιάρη από το 1935 που ήμουν κατηγορούμενος, δέκα χρονών τότε, γιατί έκομα κουμαριά στην περιφέρεια των Κιτσαίων στη Μπούση. Επειδή ήμουν ανήλικος βάλαν τον πατέρα μου. Την μήνυση την έκαναν οι Κιτσαίοι. Στο δικαστήριο γνώρισα τον Γκουτζιάρη με το Λαζαρίδη, που ήταν υπέρ του μηνυτή. Το τέλος της ιστορίας που θα διαβάσετε είναι από τον ίδιο.

Βρισκόμαστε στο 1943 στο αντάρτικο στον Ε.Λ.Α.Σ, στον 1ο Λόχο του 2ου Τάγματος, του 85ου Συντάγματος. Ο Λόχος μας ήταν στο Κουκούλι, το Τάγμα στη Μπάγια (σήμερα Κήπους) και το Σύνταγμα στο Τσεπέλοβο. Ο Γκουτζιάρης ήταν Θεσσαλός από το χωριό Γκούρτζια, πίσω από το βουνό Περιστέρι. Χαλίκι, Λεπινίτσα και η Γκούρτζια. Το γνώρισα το χωριό: πλούσιο, μέσα στα έλατα και τα κρύα νερά, με σπίτια αρχοντικά, τριώροφα και τετραώροφα με πέτρα.

Και τώρα το επάγγελμα του Γκουτζιάρη.

Ο Γκουτζιάρης γέρασε στη χωροφυλακή και απολύθηκε με το βαθμό του Ενωμοτάρχη. Σαν άντρας ήταν λεβέντης, με τσιγκελωτό μουστάκι, πανέξυπνος και πολύ πονηρός γάτος που μαγκώνει τη γάτα από το λαιμό. Μπορεί να φύγει; Ασφαλώς όχι. Έτσι και ο Γκουτζιάρης. Άμα έμπλεκες, σε 'φερνε από 'δω, σε 'φερνε από κει, δε γλίτωνες. Απάνω απ' όλα ήταν και νομοθέτης. Εφάρμοζε νόμους δικούς του. Θα τους δούμε παρακάτω στις ιστορίες του. Όταν απολύθηκε από τη χωροφυλακή έμεινε στην Κόνιτσα με τη γυναίκα και το παιδί

του, το Δήμο. Η σύνταξη πολύ μικρή. Τι να του 'καναν 4 κατοστάρικα. Ούτε για τσιγάρα δεν έφταναν στον Γκουτζιάρη. Έτσι σαν απολυμένος από τη χωροφυλακή είχε το δικαίωμα του δικολάβου. Στην Κόνιτσα τότε καλοί δικηγόροι, πτυχιούχοι, ήταν ο Κ. Λαζαρίδης, ο Πύρρος, ο Χούσος και ο Καρατζήμος. Κοντά σ' αυτούς και ο Γκουτζιάρης σα δικολάβος. Παραβρίσκονταν στις δίκες και του δίναν κανένα κατοστάρικο. Πάλι, όμως, δε γινόταν τίποτε. Περίμενε τη δικάσιμο, που ήταν μια φορά το μήνα. Δικαίωμα να αναλάβει δίκη δεν είχε. Τελικά έπρεπε κάτι να κάνει. Σα λύση βρήκε «το κινητό γραφείο». Τον έβλεπες όλη τη μέρα στην αγορά με κόλες αναφοράς, ένα βιβλίο στο χέρι, πένα και μελάνη στην τσέπη, και έκανε μηνύσεις. Με τη διαφορά εδώ ότι ενώ η μήνυση είναι μία, για τον Γκουτζιάρη ήταν δύο: μήνυση και μηνυσάρα. Τα ίδια έγραφαν, αλλά, ενώ η μήνυση είχε 25 δραχμές, η μηνυσάρα είχε 50. Αυτό βέβαια δεν το 'κανε σε όλους. Έκοβε και γυχολογούσε τον καθένα. Άμα έβλεπε κάποιον περιποιημένο, καλοντυμένο, δε σήκωνε για μηνυσάρα. Σ' αυτόν έκανε μήνυση και έπαιρνε 25 δραχμές. Έλεγε κι ευχαριστώ. Άμα έβλεπε κανέναν φουκαρά η καμιά γυναικούλα, εκεί γινόταν ή μηνυσάρα.

— Κυρ Γιώργη, δέλω να μου κάνεις μια μήνυση για τον τάδε.

— Τι σου 'κανε;

— Μου έφαγε το σάρι, το καλαμπόκι, το τριφύλλι ή ο,τιδήποτε.

— Μα αυτού δε χρειάζεται μήνυση.

— Τι χρειάζεται, κυρ Γιώργη;

— Χρειάζεται μηνυσάρα. Άλλο η μήνυση και άλλο η μηνυσάρα. Η μήνυση είναι απλή. Απλώς τον καλείς στο δικαστήριο. Ενώ η μηνυσάρα θα τον τσεκουρώσει καλά.

Και ο αγανακτισμένος φουκαράς:

— Φτιάξε μηνυσάρα. Θα τον κάνω εγώ να μάθει άλλη φορά να τρώει τα ξένα σπαρτά. Σε τέτοιες δίκες στην Κόνιτσα για αγροζη-

μιές και μικροδιαφορές κανένας δε γλίτωνε. Όλους τους δίκάζαν. Μηνυση ή μηνυσάρα ήταν το ίδιο, όμως ο Γκουτζιάρας ένα 25αρι παραπάνω. Στο δικαστήριο παρών και ο κυρ Γιώργης. Του έδιναν και κανένα κατοστάρικο να τα πει κιόλας και στο τέλος της δίκης:

— Είδες πόσα πλήρωσε; Άμα θέλει, ας σε ξαναπειράξει.

Ευχαριστημένος ο μηνυτής, του 'λεγε κι ευχαριστώ.

Εδώ πρέπει να προσθέσω πως όταν ο μηνυτής έφευγε από τον κυρ Γιώργη και πήγαινε στο χωριό τους, ορμώμενος από τα λόγια του, έλεγε στον αντίδικο:

— Σε 'σιαξα καλά, να μάθεις. Μηνυσάρα σου 'κανα. Θα κάτσεις φυλακή.

Όλα αυτά, βέβαια μέχρι την ημέρα της δίκης. Μετά τη δίκη πάλι ευχαριστημένοι όλοι και ο μηνυτής γιατί τιμωρούνταν ο αντίδικος και ο Γκουτζιάρας για τα χρήματα που έπαιρνε παραπάνω.

Δεύτερος νόμος του Γκουτζιάρα

Ο δεύτερος νόμος ήταν ο «Βήτα Πλην Κόκκινος»

Παλιά, πριν γίνει το γκαράζι, ήταν η βρύση όπως είναι σήμερα. Εκεί στο Παλιό Δημαρχείο και στην πόρτα του Νοσοκομείου ήταν μια μεγάλη πόρτα παλιάς κατασκευής με χοντρά σανίδια και με περόνια καρφωμένα, σκεπαστή από πάνω, με πλάκα πέτρινη και 2 πεζούλια πέτρινα περίπου 150 μετ. Την πόρτα και τα πεζούλια τα θυμάμαι καλά για τον εξής λόγο: Τότε, τις μέρες του παζαριού, πολύς κόσμος μαζευόταν στην Κόνιτσα. Εστιατόρια δεν υπήρχαν και στα χάνια ποιος να πρωτοφάει. Έτσι παίρναν οι πατεράδες ή οι μανάδες λίγο

χάσκο γωμί - έτσι λέγαν τότε το άσπρο - και πήγαιναν στην πόρτα που αναφέρω, γιατί ήταν η βρύση δίπλα. Τότε στα χάνια και στα καφενεία της αγοράς είχαν και έναν άνθρωπο που κουβαλούσε το νερό με τους τενεκέδες. Το καφενείο χωρίς καφέ δε σου 'δινε νερό. Σου 'δειχνε τη βρύση.

Μέσα από την πόρτα ήταν το συμβολαιογραφείο. Πρέπει να 'ναι το Παλιό Δημαρχείο. Συμβολαιογράφος τότε ήταν ο Λυμπερόπουλος, που είχε συνεργασία με τον Γκουτζάρα. Βέβαια ο κυρ Γιώργης είχε και ξεχωριστό γραφείο. Μια μέρα είχε πάει ένας από τη Μόλιστα για να κάνει διαθήκη στην ανιγιά του το σπίτι και την περιουσία του. Ήταν ταξιδεμένος στην Αμερική. Είχε κανονίσει με το συμβολαιογράφο για τη διαθήκη 600 δραχμές. Πάνω στη συζήτηση φτάνει και ο Γκουτζιάρας με ένα βιβλίο στο χέρι. Μπαίνοντας μέσα κόβει τον κύριο που τα πατούσε, στρίβει και μια το μουστάκι και καλημερίζει ευγενικά. Ο συμβολαιογράφος κάνει τις συστάσεις. Ο κύριος απ' εδώ είναι από τη Μόλιστα. Θέλει να κάνει διαθήκη στην ανιγιά. Κανόνισε και εξυπηρέτησε τον Κύριο.

— Τα κανονίσαμε, κυρ Προϊστάμενε, 600 δραχ. λέει ο πελάτης.

— Προς Θεού, κ. Λυμπερόπουλε, δεν έχετε υπόψη - ανοίγει το βιβλίο - το νόμο «Βήτα Πλην Κόκκινος», άρθρο τάδε, παράγραφο τάδε;

Τόσα εδώ, τόσα εκεί, συμπλήρωσε ο Γκουτζιάρας 1000 δραχμές. Συν 600 δραχμές αμοιβή, 1600 δραχ, σύνολο. Τα πλήρωσε ο Μολιστινός και έφυγε.

— Είπα θα τα κάνεις 1000, λέει ο Λυμπερόπουλος, όχι και 1600.

— Δεν είσαι έξυπνος, Λυμπερόπουλε. Αν έμενε εδώ και ξαναρχόταν, θα σταματούσα στις 1000. Τώρα αυτός δ' αφήσει τα κόκκαλά του στην Αμερική. Δεν τρώω άλλα. Γι' αυτό το 'κανα αυτό. Έχομε τώρα από 600 δραχμές ο καθένας.

Η Δοξασμένη Κοιλάδα

(Η λεκάνη του Αώου

Η αρχαία Παραναΐα)

του Ηλία Ευδ. Παπαζήση

Μέρος 15ον

συνέχεια προηγούμενου

Η αδρόα τώρα προσέλευση για φοίτηση μαθητών και μαθητριών στα αρρεναγωγεία και παρθεναγωγεία, εδημιούργησε οξύ Διδακτηριακό πρόβλημα. Δεν υπήρχαν Διδακτήρια. Τα σχολεία εστεγάζοντο αναγκαστικά, σε τρώγλες σε ακατάλληλα κοινοτικά οικήματα, σε ενοικιαζόμενα δωμάτια σπιτιών ακατάλληλα και αυτά, για αίθουσες διδασκαλίας. Ένεκα τούτου η ανέργεια διδακτηρίου σε κάθε χωρίο ήτο αναγκαία, επιτακτική. Πόροι κοινοτικοί, εκκλησιαστικοί, εισφορές κατοίκων, δωρεές των ευποροτέρων κατοίκων άρχισαν να διατίθενται για ανέργεια Διδακτηρίου. Άμιλλα δημιουργήθηκε μεταξύ των κατοίκων κάθε χωριού, ποιός δ' αναγείρει το καλύτερο Διδακτήριο. Και τ' αποτελέσματα δεν άργησαν να φανούν. Στη Λαΐιστα ανεγέρθηκε το πρώτο Διδακτήριο το 1840, και στα ερείπιά του το έτος 1908 κτίσθηκε νέο τοιούτο που σώζεται και σήμερα. Σ' αυτό στεγάστηκαν το Δημοτικό σχολείο, το Ελληνικό σχολείο (μετέπειτα Σχολαρχείο) και Ημιγυμνάσιο και το Νηπιαγωγείο.

Στο Ηλιοχώρι (Δοβρίνο) το Διδακτήριο αρρένων κτίσθηκε το 1878 επί Θεοδώρου Καρώνη. Το έτος 1890 υπό του ευπόρου κατοίκου Ηλιοχωρίου Γιαννούση κτίσθηκε το Παρθεναγωγείο στα εγκαίνια του οποίου παρέστη και ο Μητροπολίτης Ιωαννίνων Σωφρόνιος. Αργότερα ελειτούργησε και Νηπιαγωγείο ως και Υφαντική Σχολή συντηρούμενη απ' τον Ηλιοχωρίτη Γεωργάκη μεγαλέμπορο στο Βόλο.

Στο Βρυσοχώρι το έτος 1867, ανεγέρθη το Παρθεναγωγείο.

Στις Πάδες το 1901, ανεγέρθη λαμ-

πρό Διδακτήριο για το οποίο εντοιχισμένη επιγραφή αναφέρει: «1910 - επί Αρχιερέως Κωνσταντίνου ηγέρθη το παρόν Αρρεναγωγείο Πάδων χορηγούντος και του Ιερομονάχου Χριστοφόρου».

Ακολούθησε το έτος 1903 - 1904 η ανέργεια του Παρθεναγωγείου με δαπάνη του Αθανασίου Ζουγάνη.

Στο Παλαιοσέλλι, πολλά χρόνια (1840 - 1907) το σχολείο στεγάζετο στο κτίριο που βρίσκεται κάτω απ' τον Κεντρικό Ναό της Αγίας Παρασκευής. Φέρει ακόμη, το όνομα «παλαιό σχολείο» ή μετόχι γιατί όπως γράγαμε ήτο άλλοτε κτήμα του Μοναστηριού (σήμερα Παλαιομονάστηρο). Σώζεται, αλλά μεταρρυθμισμένο. Κακώς όμως έγινε η μεταρρύθμισή του, έπρεπε να διατηρηθεί ως αρχαίο κτίριο, γιατί και ο ρυθμός του ήτο αξιόλογος. Αργότερα με την αύξηση του αριθμού των μαθητών και τη λειτουργία του Παρθεναγωγείου χρησιμοποιήθηκαν ως βοηθητικοί διδακτηριακοί χώροι και διάφορα σπίτια. Όπως τα σπίτια του Βαζάκα (σήμερα του Γεωργίου Γρέντζιου), του Ποτσινίκα που ως θα δούμε παρά κάτω κατεδαφίσθηκε απ' τους κατοίκους γιατί ήθελαν ελάχιστοι να στεγάσουν Ρουμανικό σχολείο, και του Δημητρίου Αναγνώστου ή Ντόμπρη σήμερα τελείως ερειπωμένο. Στη χαμηλή και σκοτεινή αίθουσα εκείνου του κτιρίου (παλαιού σχολείου) edίδαζαν πολλοί και διάφοροι διδάσκαλοι. Επίσης στην αίθουσα αυτή edίδαζε δεκαετίες ολόκληρες (μέχρι το 1905) ο πεπειραμένος παλαιοσελλίτης διδάσκαλος Κωνσταντίνος Κατσικόπουλος, γαμβρός απ' αδερφή του εκλεκτού τέκνου του Παλαιοσελλίου Ιωάννου Καραζήση εγκατεστημένου στην Οδησσό της Ρωσίας.

Αν και μακριά της γενέτειράς του ο Ιωάννης Καραζήσης δεν ελπισμόνησε αυτή. Επέδειξε μεγάλο ενδιαφέρον για τα κοινά της και ιδιαίτέρως για τα εκπαιδευτικά και διδακτηριακά προβλήματα της, για τα ο-

τοία συχνά ενημερώνετο, τόσο απ' τον γαμβρόν του Κων/τίνο Κατσικόπουλο, όσο και απ' τον Μητροπολίτη Βελλάς και Κονίτσης των οποίων το ενδιαφέρον γι' αυτά υπήρχε αμέριστο.

Στην πόλη Οδησσό, την περίοδο εκείνη Δήμαρχος αυτής, ήτο ο Έλλην μεγαλοκτηματίας Γρηγόριος Μαρασλής, που διεκρίνετο για τις πολλές αγαθοεργίες του. Τον ε γνώρισε ο Ιωάννης Καραζήσης και με στενή φιλία συνδέθηκε μαζί του. Επωφελήθη ταύτης ο Ιωάννης Καραζήσης και με λεπτομέρεια και πειστικότητα ανέπτυξε στον φίλο του Γ. Μαρασλή, τις δυσμενείς εκπαιδευτικές και διδακτηριακές συνθήκες του χωριού του. Εζήτησε την οικονομική ενίσχυση για τη βελτίωση αυτών, την άμεση ανάγκη ανέργεσης νέου Διδακτηρίου που δ' αποτελούσε το σταθερό προπύργιο κατά της εμφανισθείσης Ρουμανικής Προπαγάνδας, η οποία με κάθε τρόπο οπαδούς προσπαθούσε να προσελκύσει και φανατικούς πυρήνας απ' αυτούς να δημιουργήσει.

Ο αείμνηστος Μαρασλής επέδειξε κατανόηση και αμέσως διέθεσε για την ανέργεση του νέου Διδακτηρίου Παλαιοσελλίου 500 ρούβλια, ποσό σεβαστό για την εποχή εκείνη και ότι θα συνεισφέρει και όσα ακόμη θα χρειαστούν για την αποπεράτωση του Διδακτηρίου.

Η είδηση αυτή εχαροποίησε τους κατοίκους Παλαιοσελλίου. Επίστευσαν ότι η ανέργεση νέου Διδακτηρίου στο χωριό των ήταν τώρα γεγονός. Ο διακαής πόθος των θα πραγματοποιηθεί. Η Εφοροεπιτροπή του χωριού με ένθερμο γράμμα ευχαρίστησε τον Μαρασλή για την πλούσια συνεισφορά του και τον Καραζήση για τις προσπάθειες που κατέβαλε και το ενδιαφέρον που επέδειξε για τη γενέτειρα του. Υπήρχε όμως πιθανότης η παραλαβή της δωρεάς του Μαρασλή να βραδύνει για λόγους τυπικούς, μακρινής απόστασης και κυρίως νομισματικής διαδικασίας. Και για να μη κα-

θυστερήσει απ' αυτή την αιτία η έναρξη των εργασιών της ανέργεσης του Διδακτηρίου, ο Δεσπότης Σπυρίδων, ως συντονιστής του έργου που ήτο, συνέστησε στην Κοινότητα ν' αρχίσουν αμέσως οι εργασίες της ανέργεσης με τους υπάρχοντες σ' αυτή πόρους που συνολικά ήταν 12050 γρόσια. Ήτοι του εκκλησιαστικού ταμείου 1700 γρόσια, προσφοράς ταμείου Ελεών Ιωαννίνων 5000 γρόσια, εισφορών των εν Καβάλλα και Δράμα ταξιδευμένων Παλαιοσελλιτών 3210 και 2140 γρόσια αντίστοιχα.

Έτσι και έγινε. Τον Μάϊον μήνα του έτους 1906, συνήλθον οι κάτοικοι Παλαιοσελλίου και ομόφωνα εξέλεξαν την επιτροπή ανέργεσης του διδακτηρίου. Απαρτίσθη απ' τους κατοίκους Παύλον Στυλιανού Ζησάκη, Ιωάννην Παπαευθυμίου ή Λούπαν, τον Αναστάσιον Ιωάννου Λούπαν, τον Ιωάννην Φίλην ή Τσάντζην και τον Γεώργιον Μπακίν. Εκείνη, εντός του Μαΐου ανέθεσε την εκτέλεση του έργου που προϋπολογίσθη σε 32200 γρόσια, στον εμπειροτέχνη απ' το Κεράσοβο Κονίτσης Βασίλειο Κυρίτη. Ακόμη εμερίμνησε για την κατασκευή ασβεστοκαμίνου χωριτικότητος πολλών χιλιάδων οκάδων ασβέστου και μεταφοράν της στο χωριό, ως και για την μεταφορά απ' τους κατοίκους της απαιτούμενης ποσότητας άμμου απ' το ποτάμι. Και για την εξεύρεση και συγκέντρωση καταλλήλου ξυλείας στέγης και εσωτερικής, εμερίμνησε η επιτροπή ανέργεσης του Διδακτηρίου. Θύματα της προσπάθειας αυτής ήταν ο δύο πανύψηλος λεύκες που βρίσκονταν στον περίβολο του Αγίου Νικολάου πλάγια απ' τις δύο εισόδους και δημιουργούσαν τοπίο αξιοθέατο. Ανελέπτα τις έκογαν, για να οικονομήσουν ξυλεία για το Διδακτήριο. Μετά την άγρια αυτή σφαγή, εμελέτησαν καλύτερα την ποιότητα του ξύλου και έκριναν, ότι ήτο ακατάλληλο για το Διδακτήριο. Κατακείμενες και ανέπαφες παρέμειναν στον περίβολο του Να-

ού δεκαετίες ολόκληρες και σάπισαν. Ήτο το αποτέλεσμα μιας επιπόλαιας ενέργειας. Εντός του καλοκαιριού (Αύγουστος) έγινε η δεμελίωση του κτιρίου. Παρέστη και ο Μητροπολίτης Κονίτσας Σπυρίδων ο οποίος ετέλεσε τον Αγιασμόν και κατέθεσε και τον δεμέλιο λίθο. Εν τω μεταξύ παρελήφθη και η εισφορά του Μαρασλή και οι εργασίες της ανέγερσης προχωρούσαν με αισιοδοξία και γοργό ρυθμό.

Συμπληρώσεις στην έρευνα του κ. Η. Παπαζήση: «Η δοξασμένη κοιλάδα του Αώου».

Από έναν συγχωριανό μου έμαθα ότι εκδίδεται το περιοδικό «ΚΟΝΙΤΣΑ». Μου έφερε τα τεύχη που είχε στην διάθεσή του και όσα έλειπαν μου τα έστειλε ο κ. Τουφίδης, τον οποίο ευχαριστώ. Μέσα στην ωραία ύλη του περιοδικού, διάβασα και την έρευνα του κ. Η. Παπαζήση: «Η δοξασμένη κοιλάδα του Αώου». Γράφει για πολλά γεγονότα που διαδραματίστηκαν στα χωριά αυτής της κοιλάδας.

Για το Ελεύθερο που είναι το πρώτο χωριό της διαδρομής Κόνιτσας - Δίστρατο, γράφει πολύ λίγα πράγματα και μόνο στο τεύχος 22 αναφέρει πληροφορίες για την προέλευση των κατοίκων του Ελεύθερου (Γκριζμπάνι) από την Πλακωτή Θεσπρωτίας. Δεν διαφωνώ με τα γραφόμενα του κ. Παπαζήση, αλλά θέλω να προσθέσω μερικά γεγονότα που έχω υπ' όψη μου, ρίχνοντας περισσότερο φως στην παραπάνω έρευνα.

- 1) Από τους γέροντες και παππούδες μου.
- 2) Από χειρόγραφες σημειώσεις του αείμνηστου διδάσκαλου Αχιλλέα Μπάρμπα.

«Το χωριό μου Ελεύθερο - γράφει ο Α. Μπάρμπα - πρίν από το 1927 λεγόταν Γκριζμπάνι, προέρχεται από την σλάβικη λέξη που σημαίνει «Νταβέρνα», βρίσκεται στους πρόποδες του Σμόλικα - κλέφτη. Συνορεύει ανατολικά με το Παλιοσέλι, δυτικά με το Πικλάρι (Πηγή), βόρεια με το Κεράσοβο και νότια με το ποτάμι Αώο.

Το χωριό επί Τουρκοκρατίας ήταν τσιφλικί Αλβανών Μπέδων που έπαιρναν το Γεώμορο δηλ. το 1/3 της παραγωγής, ίμερο το έλεγαν στο χωριό. Το 1864 έγινε η πρώτη εξαγορά από τους τσιφλικάδες. Οι κάτοικοι του χωριού μάζεψαν χρήματα και πήγαν στα Μπετόλια που ήταν οι κληρονόμοι του Μπέη:

- 1) Στον Καγιάμπεη - 3000 γρόσια
- 2) Στον Σισάμπεη - 2700 γρόσια.
- 3) Σε άλλους κληρονόμους - 383 χρυσά.
- 4) Στον Αλέξη Λούπα - 24.500 γρόσια.

Για την παραπάνω εξαγορά, είχαν φέρει και τους τίτλους, αλλά χάθηκαν από την καταστροφή του χωριού το 1943 από τους Γερμανούς.

Από γέροντες έμαθα - συνεχίζει ο Α. Μπάρμπα - που και αυτοί είχαν ακούσει από τους παππούδες τους, ότι το χωριό παλιά δεν ήταν στη θέση που είναι, τώρα, αλλά σε τρεις συνοικισμούς, στη θέση ΣΕΛΙΑΝΗ - ΝΤΙΣΙΝΑ - ΚΑΤΟΥΝΙΤΣΑ. Όμως κάποιος πρόγονος του τσιφλικά Χουσεΐν - Μπέη Κόνιτσα τους έπεισε να κατοικήσουν στη θέση που είναι τώρα. Εκεί που υπάρχει νερό από τον χείμαρο (Λάκο), που πηγάζει από τον Σμόλικα, και είναι παραπόταμος του Αώου.

Έγιναν τέσσερις συνοικισμοί - μαχαλάδες, ο πέρα μαχαλάς, ο πάνω μαχαλάς, ο κάτω μαχαλάς και η Μεσαριά.

Το 1927 έγινε η εξαγορά του υπόλοιπου 1/4 της γής, καθώς και του βουνού «Κάμπος», αντί του ποσού των 24.000 χιλ. από τον Αλβανό Χουσεΐν Μπέη Κόνιτσα.

Από επιγραφές που βρίσκονται στις εκκλησίες, υπάρχουν ημερομηνίες κτήσης από το 1750. Από πότε κατοικήθηκε το χωριό δεν ξέρουμε, ίσως πρέπει να δεχθούμε την εκδοχή του κ. Παπαζήση. Στον Άγιο Μηνά μία πήλινη πλάκα που είναι πάνω από την είσοδο γράφει: «1818, όντας έγινε ο Άγιος Μηνάς, οικονόμος κτήτορας ο Ζήσης Ντάλας, Νίκος, Τσαπάρας. Την είχαμε, παζαρεύει για γρόσια εξ προεστάτα. Πρι-

μήρης Έξαρχος, Δήμος Μπανάς, Πρωτοπαπάς Δήμος Σταύρου».

Στο περιθώριο ενός ιερού βιβλίου γράφει: «1856 Ιουλίου 9. Η μεν χειρ η γράμασα σεσήπεται, τα δε γραπτά μένουσι αιωνίως», Αλέξ. Αναγνώστου διδάσκαλος.

Επίσης: «καγώ ο Νάσιος Κοντονίκος 1844 - καγώ ο Νάσιος Ζήμουρας γράφω Μαΐου 27, 1863».

Πάρα πολλά τέτοια στοιχεία υπάρχουν, που θα αναφέρω σε άλλο σημείωμα. Ως προς τις ληστοσυμμορίες που αναφέρει ο κ. Παπαζήσης και το Ελεύθερο (Γκριζμπάνι) δεν έμεινε πίσω από τα άλλα χωριά. Πάλι θα καταφύγω στις σημειώσεις του Αχ. Μπάρμπα: «Οι ληστές λυμένονταν το χωριό. Το 1880 ήρθε ο λήσταρχος Γκαρένιος με την συμμορία του και αφού επλιατσικολόγησαν τα σπίτια, πήραν ομήρους:

1) τη γυναίκα του Β. Τάσια, 2) τον πατέρα μου Πέτρο Μπάρμπα, 3) τον Παν. Τζηνιέρο ή Σκράκο και 4) τον Θύμιο Έξαρχο. Τους ομήρους του πήγαν στο βουνό Κουσιοτίτσα και από εκεί τους ζητούσαν χρήματα για λύτρα και επειδή δεν είχαν όλοι χρήματα να στείλουν, σκότωσαν την Πορφύρινα, την γυναίκα του Β. Τάσια, το παιδί του Παπαδία και έστειλαν τα κεφάλια στο χωριό με τον Χρήστο Τσιουκρίκη. Της Χρυσούλας Κούγια της άνοιξαν το στήθος και της έριξαν καυτό λάδι και από τότε αυτή η οικογένεια έφυγε από το χωριό και εγκαταστάθηκε στην Κόνιτσα».

Η γιαγιά μου Δήμητρα Ζήμουρα μου έλεγε ότι τον αδελφό της Παν. Τζηνιέρα πολύ μικρό τον πήραν όμηρο οι ληστές. Όμως ένας ληστής ονομαζόμενος ΣΚΡΑΚΟΣ του έσωσε τη ζωή και από τότε του έμεινε το παρατσούκλι «ΣΚΡΑΚΟΣ». Θα συμπληρώσω ακόμα λίγα λόγια από τις σημειώσεις του Αχιλ. Μπάρμπα σχετικά με τον ελληνοϊταλικό πόλεμο του 1940.

«Την 1η Νοεμβρίου 1940 μπήκαν οι Ιταλοί στο χωριό μας και προχώρησαν στα άλλα χωριά. Μαζί τους ήταν και Τουρκοαλβανοί οι οποίοι πλιατσικολόγησαν το χωριό, οι κάτοικοι είχαν κρυφτεί στα δάση, και έκαγαν τα σπίτια 1) του Αχ. Μπάρμπα, 2) του Γιώτη Τσακουμάκη 3) του Παν. Ζήμουρα 4) του Αλεξ. Ζήμουρα, Σωτ. Ζήμουρα και 5) του Παπακώστα Κατή. Σκότωσαν και τον Ν. Δάλα. Όμως όταν ο στρατός μας αντεπιτέθηκε και τους γύρισε πίσω στην περιοχή του χωριού μας, έγιναν μάχες. Σ' αυτές διαλύθηκαν οι περίφημες μεραρχίες ΑΛΠΙΝΟ και ΤΖΟΥΛΙΑ και συνελήφθησαν 700 αιχμάλωτοι. Οι Ιταλοί κατευδύνθηκαν από το Κεράσοβο στο χωριό μας και τους νίκησε η ιππική μεραρχία του Στανανά, που εκτός από τους αιχμαλώτους και τον οπλισμό τους, πυροβόλα και πολυβόλα, έπιασε και τα αρχεία των Ιταλικών μεραρχιών.

Αυτή τη μέρα σκοτώθηκε ο έφεδρος ανθυπ. Παύλος Παυλίδης, στη θέση «Γκορτσιές» τον οποίο δάγαμε με δική μου μέριμνα στο λόφο Παυλίδη.

Το σχολείο είχε γεμίσει με Ιταλούς τραυματίες. Οι Ιταλοί γιατροί φρόντιζαν για τη νοσηλεία τους. Δεν θα ξεχάσω το εξής περιστατικό: Ήμασταν στη σκάλα του σχολείου, Έλληνες αξιωματικοί με τον συνταγματάρχη Μαρδοχαίο Φραντζή, ήταν Εβραίος. Φώναξε ο Μαρδοχαίος τους Ιταλούς γιατρούς και τους είπε: «Ό,τι υλικά χρειαστούν θα σας τα δώσουμε κι ας είστε αιχμάλωτοι. Φροντίστε τους συντρόφους σας να γίνουν καλά. Το Ελληνικό έθνος είναι ευγενές και αγαπά ακόμη και τους εχθρούς του». Οι Ιταλοί δάκρυσαν και χαιρέτησαν στρατιωτικά. Και ήρθε η θλιβερή κατοχή. Οι Ιταλοί ξαναγύρισαν και συγκέντρωσαν τους νεκρούς τους από διάφορες χαράδρες και τους έθαγαν σε ειδικό νεκροταφείο στην εκκλησία Παναγία. Μετρή-

σαμέ 145 σταυρούς. Αργότερα του ξέδα-
γαν και πήραν τα οστά τους στην Ιταλία.

Μετά την κατάρρευση των Ιταλών, πή-
ραν την δέση τους οι Γερμανοί. Την 22α
Ιουλίου 1943 ήρθε μια περίπολος Γερμα-
νών. Από τη δέση Κοκκινάδι τους χτύπη-
σαν οι αντάρτες του ΕΛΑΣ Μακεδονίας.

Την επόμενη μέρα ήρθε ένας λόχος
Γερμανών από την Κόνιτσα. Οι κάτοικοι εί-
χαν φύγει στα δάση. Οι Γερμανοί έκαγαν
το χωριό, τις εκκλησίες και το σχολείο. Γλί-
τωσαν μόνο το σπίτι του Αθ. Γούρη και
Νικ. Ρούβαλη. Επίσης και οι εκκλησίες Αγ.
Μηνάς και η Παναγία, και λίγα εξωκλήσια.
Σκότωσαν τον Ηλία Πλατή, τον Νικ. Μπό-
γδο, και τον Ιωάννη Γιώτη που το σώμα του
δεν βρέθηκε ποτέ, πιθανόν να κάηκε στο
σπίτι του Παν. Τζινιέρου.

Όταν έφυγαν οι Γερμανοί, γυρίσαμε
στο χωριό. Αυτό που αντικρίσαμε δεν περι-
γράφεται: Νεκρική σιγή επικρατούσε σε ό-
λο το χωριό. Ούτε σκύλος, ούτε γάτα ή άλ-
λο ζώο κυκλοφορούσε για να δείξει ότι υ-
πάρχει ζωή. Έξω από το καμένο σχολείο
είχαν τον πίνακα και έγραφαν με καλλιγρα-
φικά γράμματα: «Το χωριό Ελεύθερο εξη-
φανίσθει διότι οι κάτοικοί του εστράφησαν
εχθρικός εναντίον των Γερμανικών δυνά-
μεων, που θέλουν να φέρουν την τάξιν στην
Ελλάδα».

Αυτά αναφέρω σχετικά με το Ελεύθε-
ρο (Γκριζμπάνι), βοηθώντας τον κ. Παπα-
ζήση για καλύτερη αναφορά της Λάκας Α-
ώου.

Γ. ΖΗΜΟΥΡΑΣ

Από το Ελεύθερο Κόνιτσας

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

- Νέα τιμητική διάκριση απέσπασε
ο Γιαννιώτης συγγραφέας Λάμπρος
Μάλαμας με το έργο του «ΘΩΡΩΝΤΑΣ
ΒΟΥΝΑ ΚΑΙ ΠΕΛΑΓΑ». Ο Λ.Μ πήρε το
Α' βραβείο ταξιδιωτικής λογοτεχνίας.

Στα περιεχόμενα του βιβλίου, περι-
λαμβάνονται και πολλές περιγραφές
Κονιτσιώτικων τοπίων (χαράδρα Αώου,
Αμάραντος κ.α) με αρκετές φωτογρα-
φίες.

- Από τις εκδόσεις ΠΑΤΑΚΗ εκδόθηκε
το πολύ ενδιαφέρον βιβλίο της κ. Χρύ-
σας Χρονοπούλου-Πανταζή με 120 σε-
λίδες. Τίτλος του: «δούλοι και δουλεία
στον Όμηρο».

Η εμπειριστατωμένη μελέτη των Ο-
μηρικών Επών, από τη συγγραφέα, μας
δίνει μια λεπτομερή πληροφόρηση για
το θέμα της δουλείας σ' εκείνη τη μακρι-
νή εποχή.

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Για το μήνα Φεβρουάριο

Σχετική υγρασία 55%
Μέγιστη θερμοκρασία 21,4
Ελάχιστη θερμοκρασία - 3,8
Ύψος βροχής 30cm

Για Μάρτιο

Σχετ. υγρασία 46%
Μεγ. θερμοκρ. 24,6°
Ελαχ. θερμοκρ. - 2,6°
Ύψος βροχής 8 cm
Ημέρες βροχής 2 (28 - 30)

ΚΑΙ Η ΚΟΝΙΤΣΑ ΕΙΝΑΙ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΖΗΣΕΙ

του κ. Βασ. Κουκέση

Αγαπητή «ΚΟΝΙΤΣΑ»

Το παρόν άρθρο μου - σάλπισμα και προσκλητήριο στους συμπατριώτες μου δεν έχει την παραμικρή ιδιοτέλεια και δεν εκκινά ασφαλώς, από μικροϋπολογισμό και συμφέρον. Είναι απόρροια της αγωνίας, και των ανεκπλήρωτων πόθων του λαού της Κόνιτσας, είναι η απελπισμένη κραυγή της απόγνωσης, που έτυχε τούτη την στιγμή, να εκφραστεί και να πάρει μορφή λόγου, με το δικό μου χέρι. Είναι επίσης χρέος τιμής στον τόπο που μας γαλούχησε και που μας άντρωσε, στον τόπου μας αγάπησε μα και που τόσο πολύ αγαπήσαμε, αλλά προπάντων, είναι ιερό και επιτακτικό καθήκον προς τους επιγενομένους, πριν είναι πολύ αργά.....

Η Κόνιτσα είναι γεγονός, πως είχασε το τραίνο, αφού δεν μπόρεσε να συνταξιδέψει στο χρόνο, με τις πολιτικοοικονομικές ανακατάξεις, που συνέβησαν στον τόπο μας. Η εξέλιξή της είναι φθίνουσα και η νόσος της φθοράς, αφού κατέφαγε και αποστράγγισε τα χωριά μας, ακόμη και τα κεφαλοχώρια, από το νέο ανθρώπινο δυναμικό τους, εισβάλλει ακάθεκτα και στην Κόνιτσα, όπου φαινομενικά αυτή διατηρεί ακόμη κάποια ικμάδα νιότης και προοπτικών, αλλά είναι γεγονός πέραν πάσης αμφιβολίας, ότι το μοιραίο επέρχεται με μαθηματική ακρίβεια, το τέλος, θα σημάνει αργά ή γρήγορα και η Κόνιτσα είναι παραπάνω από βέβαιο, ότι θα καταντήσει ένα μεγάλο χωριό γερόντων και συνταξιούχων.

Οι προοπτικές ανάπτυξης, που υπήρχαν πριν είκοσι και τριάντα χρόνια έχουν παρέλθει ανεπιστρεπτί. Το μεγάλο εργοστάσιο κατεργασίας ξύλου, που

θα αναζωογονούσε την περιοχή, έγινε τελικά στα Γιάννενα, το υδροηλεκτρικό φράγμα της ΔΕΗ στον Αώο έκανε κι αυτό φτερά και πέταξε, αφού με την εκτροπή των υδάτινων μαζών, εξέλιπε πλέον κάθε ελπίδα. Η διευθέτηση της κοίτης του Αώου, για την απελευθέρωση και εκμετάλλευση των χιλιάδων στρεμμάτων, είναι πλέον και αυτή χίμαιρα, αφού το υπάρχον νερό δεν επαρκεί να ποτίσει τα ήδη υπάρχοντα αγροτεμάχια. Τα ιαματικά λουτρά των Καβασίλων και Αμαράντου, κατά την γνώμη μας, ουδέποτε αντιμετωπίστηκαν με τη προσήκουσα σοβαρότητα, υπευθυνότητα και περίσκεψη και τέλος, όσον αφορά τον ορεινό τουρισμό, που τόσες ελπίδες είχαμε εναποθέσει εκεί, κοινή διαπίστωση είναι, πως όλα τα προγράμματα που έχουν εκπονηθεί, έχουν δυστυχώς σαν βάση το Πάπιγκο και τα Ζαγοροχώρια!!!....

Τι έγινε λοιπόν και πέσαμε στα μαλακά; Απλούστατα, η στοιχειώδης έλλειψη προοπτικών, έδωσε στους νέους το έναυσμα της φυγής, μιας φυγής δυστυχώς που δεν έχει γυρισμό, προς τα μεγάλα αστικά κέντρα και οι λίγες δεκάδες - μονάδες μάλλον - που μείναμε εδώ, καίτοι γνωρίζουμε, ότι το μέλλον είναι για μας δυσοίωνο και για τα παιδιά μας ανύπαρκτο, εν τούτοις, με τη μέθοδο του Μιθριδάτου, περιπέσαμε, χωρίς να το καταλάβουμε στον Νιρβάνα, στην απραξία, σε ασυγχώρητη νωχέλεια, στον ωχαδερφισμό, στο δε βαρύνεσαι.

Τελικά η Κόνιτσα χρειάζεται, όχι περιφερειακά αναπτυξιακά προγράμματα - καλύτερα ας μην μιλάμε γι' αυτά, χορτάσαμε πια - αλλά ένα ισχυρότατο shock που θα την κλονίσει συνθέμελα, μια ώθηση δυναμίτη, που θα την συνεγείρει, μια ενέργεια σεισμό, μια

βόμβα πολλών μεγατόνων, που θα αφυπνίσει τον γίγαντα που κοιμάται, για να δει επιτέλους, το αδυσώπητο πρόσωπο της σκληρής πραγματικότητας.

Κατά καιρούς εκάμαμε μία πρόταση, που αφού περιήλθε, για μερικές μέρες σε επίσημα και ημιεπίσημα χείλη αποσιωπήθηκε. Σήμερα το πράττομεν επίσημα, καλούμε τον δήμο και τον λαό της Κόνιτσας, σε συναγερό, από όποια θέση ευρίσκεται ο καθένας μας, να συσπειρωθεί, να σηκώσει λάβαρο αγώνα και να απαιτήσει σθεναρά, τις θέσεις του και τα δίκαιά του.

Ζητούμε και απαιτούμε, από την επόμενη σχολική περίοδο, το παιδαγωγικό τμήμα της Φιλοσοφικής σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, να λειτουργεί μόνιμα στην Κόνιτσα. Το απαιτούμε πρώτα από την τοπική αυτοδιοίκηση, το απαιτούμε από τον νομό μας και τα Γιάννενα, το απαιτούμε από την κυβέρνηση και την πολιτεία. Έχουν καθήκον και υποχρέωση να μας ακούσουν και να μας δικαιώσουν.

Αντικειμενικές δυσκολίες δεν υπάρχουν - το υπογραμμίζουμε αυτό - οι λίγες, όποιες κι αν είναι, μπορούν να ξεπεραστούν και θα ξεπεραστούν. Αλλά και η επιλογή της σχολής, δεν έγινε τυχαία, γιατί αν και ανήκει και είναι τμήμα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, εν τούτοις διατηρεί μια κάποια δική της αυτοτέλεια και εκπαιδευτική οντότητα, μη εξαρτωμένη, από συναφής Πανεπιστημιακές έδρες και εργαστήρια, που εδρεύουν εκτός σχολής, οπότε η διδασκαλία, θα καθίστατο προβληματική. Ποιά θα είναι όμως τα ωφέλη για την Κόνιτσα, όταν καρποφορήσει και λάβει σάρκα και οστά η παρούσα πρόταση. Ιδού σε αδρές γραμμές:

Τα τέσσερα έτη σπουδών του Παιδαγωγικού τμήματος περιλαμβάνει ο-

κτακοσίους και πλέον φοιτητάς ανωτάτου πνευματικού και διανοητικού επιπέδου - το τονίζουμε αυτό - οι οποίοι θα ζουν μόνιμα στην Κόνιτσα, συμβάλλοντας με την παρουσία τους, στην ανύψωση του κοινωνικού, μορφωτικού και πολιτιστικού επιπέδου της πόλης μας. Η αγορά και μόνο της Κόνιτσας, υπολογίζεται, ότι θα τζιράρει μηνιαίως το ποσόν των σαράντα εκατομμυρίων δρχ, κάτι που ουδέποτε είχαν φανταστεί και οι πλέον αισιόδοξοι και το σπουδαιότερο, τα χρήματα αυτά θα πηγαίνουν στο μανάβη, στο μπακάλη, στον κρεοπώλη, στον ζαχαροπλάστη, στην μοδίστρα και τον ράφτη, στον έμπορο και στον παραγωγό φυτικών και ζωϊκών προϊόντων. Η αγορά, η νεκρή αγορά της Κόνιτσας, επί τέλους θα δει άσπρη μέρα, τα καταστήματα θα πολλαπλασιάζονται καθημερινά, ενώ τα κέρδη, όλων γενικά των καταστημάτων και αυτό μπορούμε να το επιβεβαιώσουμε με στοιχεία. Αλλά και τα αγροτικά επαγγέλματα της υπαίθρου, όπως ιχθυοτροφεία, πτηνοτροφεία, χοιροστάσια, βουστάσια, μελισσοκομεία, κονικλοτροφεία, θα αναβαθμιστούν καθώς και οι παραγωγοί λαχανικών και φρούτων και από βοηθητικά επαγγέλματα, που είναι σήμερα, του οικογενειακού προϋπολογισμού, θα καταστούν κερδοφόρες επιχειρήσεις, που θα παρέχουν άνετο εισόδημα. Εκτός τούτων, είναι επίσης παραπάνω από βέβαιο, ότι θα δημιουργηθούν πολλές εκατοντάδες θέσεις εργασίας, που θα καλύπτουν, από τον επιστήμονα νομικό και οικονομολόγο υπάλληλο και τον απλό ή ειδικευμένο απόφοιτο λυκείου, μέχρι και τον τελευταίο εργάτη γενικών καθηκόντων καθώς επίσης τον μάγειρο, τον τραπεζοκόμο, τον κηπουρό, τον οδηγό, τον νυχτοφύλακα, τον θυρωρό, τον συντηρητή, τον ηλεκτρολόγο, τον υδραυλι-

κό, ενώ πλείστα όσα άλλα επαγγέλματα και θέσεις ιδιωτικού δικαίου, θα δημιουργήσουν οι ξαφνικές αλλά αναγκαίες συνθήκες, για να καλύψουν τις τεράστιες ανάγκες της ανθρώπινης χιονοστιβάδας των οχτακοσίων ή χιλίων φοιτητών, που θα σαρώσει οικονομικά τον τόπο μας. Για τον Δήμο της Κόνιτσας τα πλεονεκτήματα, θα είναι πράγματι ασύλληπτα, γιατί δεν θα εκλιπαρούμε πλέον, για μερικές δεκάδες εκατομμύρια, για να ανταπεξέλθουμε στις ανάγκες μας, αλλά οι επιχορηγήσεις, θα είναι πια της τάξεως των δισεκατομμυρίων, ενώ ταυτόχρονα κάθε πρόγραμμα του δήμου, θα εκτελείται ασυζητητί και παραχρήμα και είναι αυτονόητο το γιατί.

Τα ταξί πιστεύουμε, πως δεν θα επαρκούν πλέον ούτε τα πενήντα, ούτε τα εκατό, ενώ οι συγκοινωνίες των ΚΤΕΛ, τακτικώτατες πια, θα κινούνται σε ρυθμούς, μεγαλούπολης, από Κόνιτσα - Αθήνα, από Κόνιτσα Θεσσαλονίκη και τανάπαλιν, με αποτέλεσμα η πόλη μας, να καταστεί κέντρο και κόμβος εξελίξεων, γιατί τότε, θα είμαστε, για την Ήπειρο, η πρώτη πόλις μετά τα Γιάννενα, με την δεύτερη, να βρίσκεται πολύ μα πάρα πολύ πίσω. Και είναι λογικό και είναι φυσικό, πως τότε δεν θα χρειάζεται να συζητούμε, αν θα λειτουργεί και πώς θα λειτουργεί το Νοσοκομείο μας, γιατί εκ των πραγμάτων θα λειτουργεί αφ' εαυτού άριστα!! Και ασφαλώς δεν συζητάμε για την πληρότητα των υπάρχόντων ξενοδοχείων, ούτε αυτών που πρόκειται να ξεφυτρώσουν, εφ' όσον το ανθρώπινο δυναμικό, που θα διακινείται καθημερινά από την πόλη μας (συγγενείς - γονείς - φίλοι των φοιτητών), θα υπερβαίνουν τους διακόσιους, επί ημερησίας βάσεως. Ο αθλητισμός, θα μπει σε άλλα πλάνα, με επιχο-

ρηγήσεις για δαπάνες, που δεν μπορεί, να γίνει καν σύγκριση με τα σημερινά δεδομένα. Αλλά τι να πρωταριθμήσει κανείς, όταν η Κόνιτσα θα αναστηθεί και θα αρχίσει τάχιστα να μεταβάλλεται, σε μια μεγαλούπολη των δέκα πέντε χιλιάδων κατοίκων, που θα σφίξει από οικονομική ζωντάνια!!! Αλλά και αυτά που προαναφέρει, είναι ενδεικτικά και μόνο των κοινωνικών, πολιτιστικών και οικονομικών μεταλλάξεων των δομών, που θα λάβουν χώρα, οπότε η Κόνιτσα, με σοβαρές πια αξιώσεις και ακόμη σοβαρότερα οικονομικά κίνητρα και κριτήρια, να μπορεί να κρατήσει σε μόνιμη βάση, τον τεχνίτη, τον έμπορο, τον εργάτη, τον οικοδόμο, τον επιστήμονα και να τον ικανοποιεί πλήρως.

Κάποτε η Κόνιτσα, με την κινητοποίησή της στο θέμα του βυρσοδεψείου έδειξε, ότι κρύβει μέσα της ψυχή. Και όμως οι πενήντα, όχι καλές θέσεις εργασίας, δεν νομίζουμε, ότι θα άλλαξαν σε τίποτα τον ρουν των πραγμάτων στην πόλη μας. Σήμερα, με αυτή την προοπτική, με αυτά τα δεδομένα, για την επίτευξη των στόχων που προανέφερα, δεν νομίζεις φίλε Κονιτσιώτη, πως πρέπει, να δώσεις τον υπέρ πάντων αγώνα; Πως πρέπει, να σταματήσουν οι δείκτες του χρόνου, που μας οδηγούν στον κατήφορο και να αρχίσουν πάλι να λειτουργούν, όταν νοιώσουμε την σιγουριά της νίκης και της επιτυχίας;

Εμπρός λοιπόν, στο προσκλητήριο, για την κατάκτηση των δικαίων μας, να δώσουμε όλοι, μικροί και μεγάλοι, το αγωνιστικό μας παρών.

Καλούμε σήμερα, τον Δήμαρχο και το Δημοτικό συμβούλιο της Κόνιτσας - που δεόντως τιμάμε - να αρθούν στο ύψος που επιτάσσουν οι περιστάσεις και

να λάβουν θέση δημόσια, προ των ιστορικών τους ευθυνών, έναντι του μέλλοντος του τόπου, να δραστηριοποιηθούν και να ενεργοποιηθούν τάχιστα, για την παραπέρα πορεία των ενεργειών, ενός αγώνα στον οποίο, θα πρέπει να μετέχει, κάθε Κονιτσιώτης μικρός και μεγάλος, για να προχωρήσουμε γρήγορα.

Οι καιροί ου μενετοί!

Η Κόνιτσα βιάζεται, να πάει μπροστά, να κερδίσει το χαμένο της χρόνο. Τώρα και οι συγκυρίες το επιτρέπουν και οι συνθήκες το επιβάλλουν. Κύριε Δήμαρχε και κύριοι δημοτικοί σύμβουλοι, αναμένομεν αγωνιωδώς το επόμενο βήμα σας.

Εμπρός!!!

Νέο Διοικητικό Συμβούλιο στην Αδελφότητα

ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Στις εκλογές που έγιναν στις 28/του Γενάρη 1990 στο ξενοδοχείο ΣΤΑΝΛΕΥ, που μας πρόσφερε η διεύθυνση αυτού και την ευχαριστούμε, με μεγάλη συμμετοχή συγχωριανών μας εκλέχτηκε Νέο διοικητικό συμβούλιο που συνήλθε και συγκροτήθηκε σε σώμα με όλες τις νόμιμες και τυπικές διαδικασίες και αποτελείται από τους Κλέαρχο Κυρίτση αντιπρόεδρο, Σταύρο Κούκη γραμματέα, Λεωνίδα Δάψη ταμία, Μιχάλη Κούκη έφορο πολιτιστικών, Παύλο Κάππο, Παναγιώτη Κασιόλα μέλη και Νίκη Γκουντουβά πρόεδρο. Εμείς οι συγχωριανοί ευχόμαστε πολλές δραστηριότητες και δύναμη.

ΑΜΑΡΑΝΤΙΩΤΙΣΣΑ

Η ΚΟΝΙΤΣΑ ΟΠΩΣ ΤΗΝ ΕΙΔΕ Ο BOISSONAS ΤΟ 1914

*Χρήστου Γ. Ανδρεάδη
φιλόλογου - ιστορικού*

Ο διάσημος Γάλλος φωτογράφος Φρειδερίκος (γενν. 1858), που με τις θαυμάσιες φωτογραφίες του απεικόνισε ολόκληρη σχεδόν την Ελλάδα με τα υπέροχα τοπία της σε διάφορα βιβλία (άλμπουμ), το 1914 επισκέφτηκε και την Ήπειρο και εξέδωσε στη σειρά των βιβλίων του με τίτλο L' IMAGE DE LA GRÈCE (εικόνα της Ελλάδας), το βιβλίο του L' EPIRE BERCEAUDES GRECS (Η Ήπειρος λίκνο των Ελλήνων), στο οποίο εκτός των άλλων ηπειρωτικών περιοχών αναφέρεται και στην Κόνιτσα. Δημοσιεύοντας σήμερα τέσσερις φωτογραφίες από το βιβλίο αυτό (τις υπ' αριθ. 74, 75, 76 και 77), σχετικές με την Κόνιτσα, παραθέτουμε σε μετάφραση και το κείμενο που με την ποιητική του πνοή αποδίδει έστω και μερικώς ορισμένες πτυχές της Κόνιτσας, όπως ήταν το 1914, όταν την επισκέφτηκε στις αρχές του α' παγκοσμίου πολέμου, νομίζοντας ότι προσφέρουμε ένα κάποιο στοιχείο στην ιστορία της γραφικής αυτής ακριτικής πολιτείας της πατρίδας μας με τις τόσες της ομορφιές.

Το βιβλίο εκδόθηκε το 1915 στη Γενεύη και εκτός των θαυμασίων φωτογραφιών του πρωτοτύπου που είναι αδύνατον να τις παρουσιάσουμε όπως είναι ακριβώς, διότι πρόκειται για ηλιοτυπίες με θαυμάσιες αποχρώσεις χρώματος καφέ, συνοδεύεται, με μια εισαγωγή και κείμενα του D. BAUD - BOVY, του εξαιρετικού εκείνου λαογράφου, ο οποίος τόσο αγάπησε την Ελλάδα και το

λαό της με τις πλούσιες παραδόσεις του.

Στη φωτογραφία 74 απεικονίζεται το «αλώνισμα του σιταριού στα περίχωρα της Κόνιτσας», στις φωτογραφίες 75 και 76 παρουσιάζονται δύο όψεις με κεντρικούς δρόμους της πόλεως και στη φωτογραφία 77 «η χαράδρα του Αώου κοντά στην Κόνιτσα» με τη χαρακτηριστική παλιά του ονομασία «Βιόσα». Δυστυχώς στο βιβλίο, όλως παραδόξως, δεν υπάρχει φωτογραφία, του μονότοξου γεφυριού του ποταμού, που αυτό και μόνο θ' αρκούσε να μας δώσει το χρώμα της περιοχής όλης με την ένδοξη ιστορία της.

Το κείμενο με την Κόνιτσα έχει ως εξής:

«ΚΟΝΙΤΣΑ». Η μικρή αυτή πολιτεία βρίσκεται κρυμμένη στις παρυφές μιας πεδιάδας, στην οποία ξεχύνονται, κι ενώνονται ο Αώος και ο Βοϊδομάτης, καθώς ξεφεύγουν ορμητικά από τις χαράδρες που έχουν ανοιχθεί γι' αυτόν ακριβώς το σκοπό. Τα κυπαρίσια κι οι μιναρέδες ξεπηδούν εδώ κι εκεί μέσα από τις πρασινάδες και ανυψώνονται προς τον ουρανό και το απαλό βάθος των τριγύρω βουνών με τις χνουδάτες σκιές τους και τα κατάλευκα μεγέθη τους. Το κυριότερο όμως χαρακτηριστικό της Κόνιτσας βρίσκεται στο γεφύρι της με τη μια μόνο καμάρα (μονότοξο) ύψους είκοσι πέντε μέτρων, που διασχίζεται από τον Αώο. Ένα κουδουνάκι κρεμασμένο στην καμάρα του, που χτυπάει όταν ο σφοδρός άνεμος ξεχύνεται στην χαράδρα, δείχνει στους ταξιδιώτες ότι θα διακινδυνέψουν όσοι τολμή-

σουν να περάσουν το γεφύρι καβάλα στο γαϊδουράκι τους».

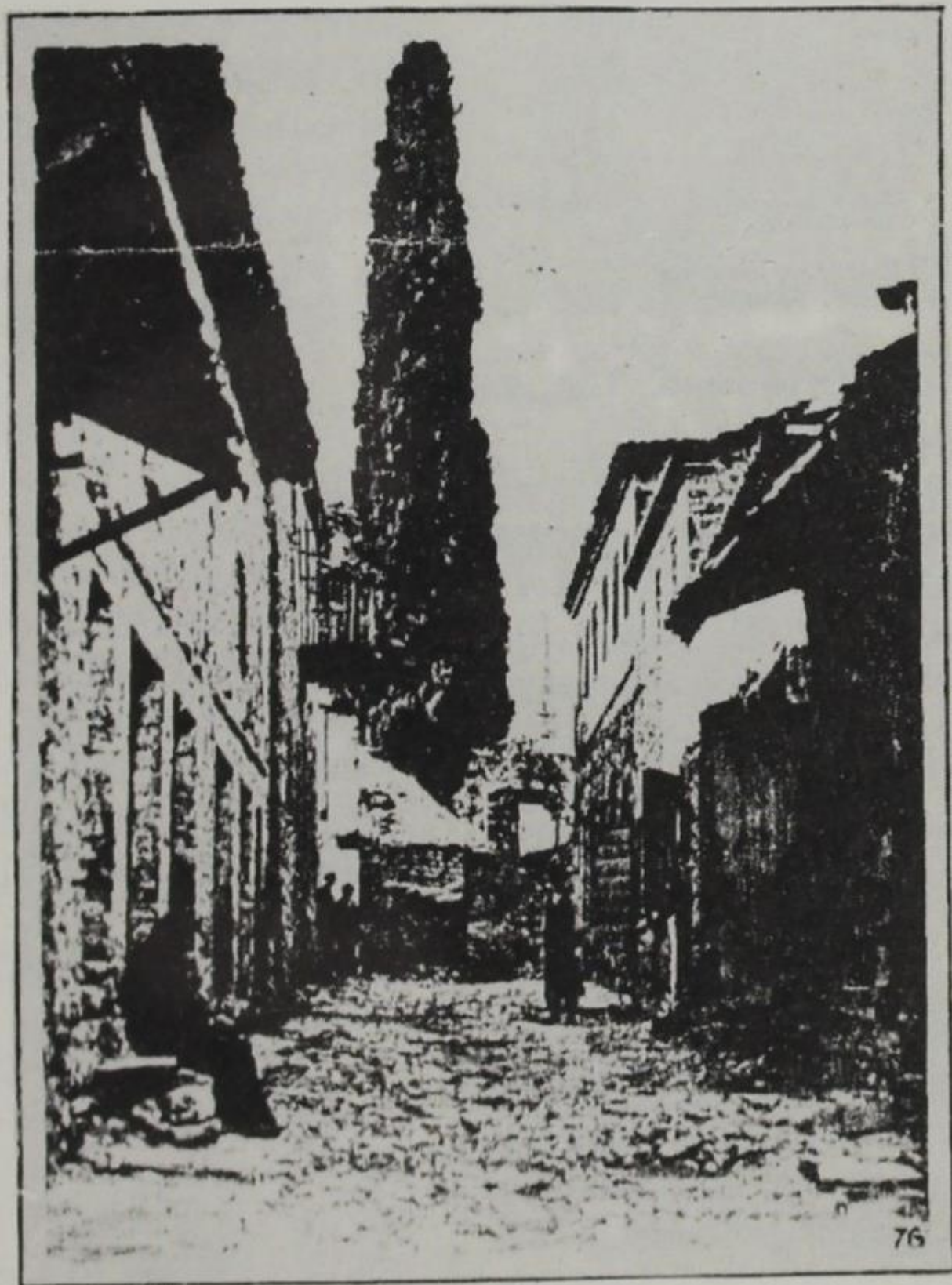
Σχολιάζοντας το κείμενο αυτό, θα παρατηρούσαμε ότι εκείνο που έκανε εντύπωση στους ξένους περιηγητές ήταν ότι όχι μονάχα τα δυο ποτάμια της περιοχής που ποτίζουν τον πλούσιο κάμπο της αλλά κι οι μιναρέδες, που φαίνεται ότι τότε ακόμη υπήρχαν, ενώ σήμερα έχουν εξαφανιστεί. Επίσης και το μικρό κουδουνάκι, που κρεμιόταν κάτω από την καμάρα του γεφυριού, για το οποίο, όταν μου έγινε λόγος το 1957, που υπηρέτησα ως καθηγητής στο Γυμνάσιο της πόλεως, ένιωσα τόση έκπληξη, αποθαυμάζοντας τη μεγάλη σχολαστικότητα και προσοχή των μαστόρων που το χτίσανε. Το ίδιο αυτό κουδουνάκι έκανε τόση εντύπωση και στου ξένους περιηγητές και γι' αυτόν ακριβώς το λόγο του αφιερώνουν αυτές τις γραμμές.

Ξαναφέρνοντας στη μνήμη το παλαιϊκό αυτό γεφύρι που δεν παύει να είναι το «σήμα κατατεθέν» της Κόνιτσας, αναλογίζομαι την ευθύνη που έχουμε όλοι μας για τη διατήρησή του, γιατί εξακολουθεί να είναι το εξαίρετο εκείνο μνημείο του παρελθόντος, αυτό που ζωντανεύει μέσα μας χιλιάδες τόσες παραδόσεις και θρύλους του λαού μας, παραδόσεις που συνθέτουν τον κορμό της εθνικής και τοπικής μας ιστορίας, μιας ιστορίας την οποία πρέπει να σεβόμαστε και μελετούμε, αν θέλουμε να παραμείνει αλώβητη στο πέρασμα του χρόνου.

Καλλιθέα

22 - 3 - 1990

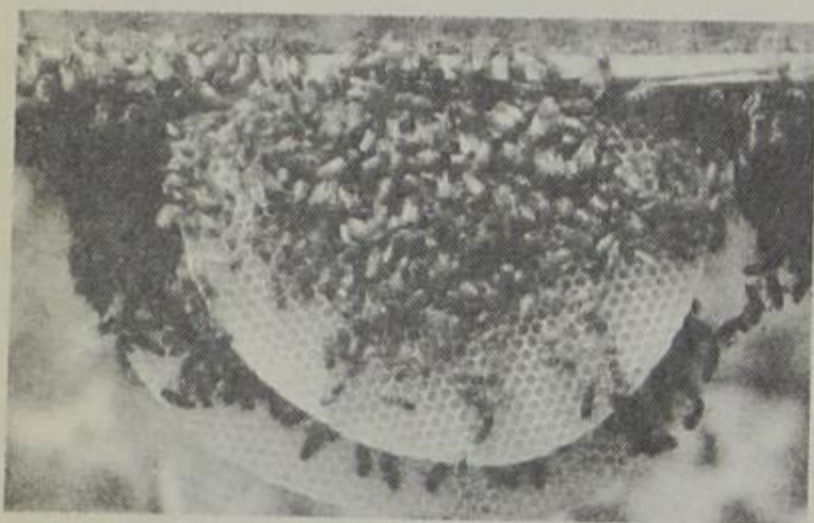
KONITZA

Cette petite ville se cache à l'extrémité de la plaine où, échappés des gorges qu'ils ont creusées, s'étalent et se réunissent l'Aôqs et le Voids-Mati. Des cyprès, des minarets, jaillissent çà et là de la verdure, et levent sur le ciel éclatant ou sur le fond velouté des montagnes, leurs quenouilles sombres et leurs hampes blanches. Mais la principale curiosité de Konitza est le pont d'une seule arche, haut de vingt mètres, qui franchit l'Aôqs. Une clochette pendue à sa voûte, et qui résonne lorsque l'ouragan parcourt la gorge, indique aux voyageurs qu'il y aurait danger à se hasarder sur l'étroit dos d'âne. —

74. Foulage du blé aux environs de Konitza. — 75, 76. Konitza.

Η μέλισσα και τα θαυμαστά προϊόντα της κυψέλης

Σ. Γουφίδης

2. Η κρυστάλωση (ζαχαρώμα) του μελιού

Στην αγορά υπάρχουν μέλια σε ρευστή κατάσταση και μέλια κρυσταλλωμένα ή ζαχαρωμένα όπως τα λέει ο πολύς κόσμος. Όσοι δεν ξέρουν από μέλια νομίζουν ότι τα ζαχαρωμένα είναι νοθευμένα. Η αλήθεια είναι πως το κρυσταλλωμένο μέλι δεν είναι νοθευμένο, αλλά απόκτησε αυτή τη μορφή μετά τον τρυγητό και ανάλογα με τη θερμοκρασία του περιβάλλοντος όπου διατηρήθηκε.

Μετά από ένα χρονικό διάστημα, παρουσιάζονται στο μέλι κρύσταλλα γλυκόζης (ένα ζάχαρο που κρυσταλλώνεται εύκολα). Σιγά - σιγά η κρυστάλλωση προχωρεί σ' όλη τη μάζα του μελιού.

Βέβαια όλα τα μέλια δεν κρυσταλλώνουν στο ίδιο διάστημα και μερικά δεν κρυσταλλώνουν καθόλου. Όλα εξαρτώνται από το ποσοστό σε νερό και από τη σύσταση του μελιού σε ζάχαρα.

Τα μέλια που είναι πλούσια σε γλυκόζη κρυσταλλώνουν πιο γρήγορα, σε αντίθεση μ' εκείνα που περιέχουν μεγάλη αναλογία φρουκτόζης και παραμένουν για πολύ καιρό σε υγρή κατάσταση.

Το λίγο ποσοστό νερού καθυστερεί την κρυστάλλωση. Όσο για το χρώμα, το άρωμα και τη χημική σύνθεση του μελιού, αυτά οφείλονται στα διάφορα

λουλούδια απ' όπου προέρχεται το μέλι. Έτσι έχουμε μέλι θυμαρίσιο με ξεχωριστό χρώμα - γεύση - άρωμα.

Ανθόμελο από λογής - λογής λουλούδια, κεχριμπαρένιου χρώματος· ρεϊκίσιο, πευκίσιο κ.λ, ανάλογα με το φυτό που βόσκει η μέλισσα.

Συνήθως όμως τα μέλια είναι ανακατωμένα (μέσα στην ίδια την κυψέλη) γιατί σε μια περιοχή που βόσκουν οι μέλισσες μπορεί να υπερτερεί η πορτοκαλιά ή η θρούμπη, αλλά δεν θα μείνουν και τα άλλα λουλούδια ανεκμετάλλευτα.

Έστι λέγοντας μέλι πορτοκαλίσιο, για παράδειγμα, μπορεί να έχει μέσα και από τριφύλλι ή και από άλλα λουλούδια. Εκείνο που πρέπει να ενδιαφέρει τον καταναλωτή από πρακτική άποψη είναι, να Τα μέλια που είναι πλούσια σε γλυκόζη κρυσταλλώνουν πιο γρήγορα, σε αντίθεση μ' εκείνα που περιέχουν μεγάλη αναλογία φρουκτόζης και παραμένουν για πολύ καιρό καιρό σε υγρή κατάσταση.

Το λίγο ποσοστό νερού καθυστερεί την κρυστάλωση. Όσο για το ποσοστό νερού καθυστερεί την κρυστάλλωση. Όσο για το χρώμα, το άρωμα και τη χημική σύνθεση του μελιού, αυτά οφείλονται στα διάφορα λουλούδια απ' όπου προέρχεται το κάθε μέλι. Έτσι έχουμε μέλι θυμαρίσιο με ξεχωριστό χρώμα - γεύση - άρωμα.

Ανθόμελο από λογής - λογής λουλούδια, κεχριμπαρένιου χρώματος· ρεϊκίσιο, πευκίσιο κ.λ, ανάλογα με το φυτό που βόσκει η μέλισσα.

Συνήθως όμως τα μέλια είναι ανακατωμένα (μέσα στην ίδια την κυψέλη) γιατί σε μια περιοχή που βόσκουν οι μέλισσες μπορεί να υπερτερεί η πορτοκαλιά ή η θρούμπη, αλλά δεν θα μείνουν και τα άλλα λουλούδια ανεκμετάλλευτα.

Έτσι λέγοντας μέλι πορτοκαλίσιο, για παράδειγμα, μπορεί να έχει μέσα και από τριφύλλι ή και από άλλα λουλούδια.

Εκείνο που πρέπει να ενδιαφέρει τον καταναλωτή από πρακτική άποψη, είναι να φάει μέλι αννό και ας είναι από οποιοδήποτε λουλούδι, ας έχει οποιοδήποτε χρώμα ή άρωμα.

Καλύτερα είναι να προτιμούμε μέλια κρυσταλλωμένα που είναι σε φυσική κατάσταση.

Αυτά που διατηρούνται σε ρευστή κατάσταση κατόπιν βρασμού, δεν μας παρέχουν καμιά εγγύηση για τις συνθήκες που έγινε ο βρασμός.

Οι επιστήμονες, λένε ότι πρέπει να ζεσταθεί το μέλι μέχρι τους 65° C για να μη χάσει τη ζωντανία του, Κατά συνέπεια οι επιχειρήσεις που κάνουν την τυποποίηση του μελιού πρέπει να 'ναι συνεπείς και να τηρούν όλες τις προδιαγραφές για το καλό των καταναλωτών, αλλά και το ...δικό τους, γιατί αν ο κόσμος δυσπιστεί για την ποιότητα ενός προϊόντος θα αποφεύγει την κατανάλωσή του.

Πάντως καλό θα 'ναι να συνηθίσουμε να το τρώμε κρυσταλλωμένο ή έστω να το ζεσταίνουμε μόνοι μας, βουτώντας το βάζο μέσα σε κατσαρόλα με ζεστό νερό, χωρίς να ξεπερνάει τους 65 βαθμούς.

Το μέλι για τους υγιείς

Από τα προηγούμενα είδαμε ότι το μέλι είναι ένα τρόφιμο που μας έρχεται κατ' ευθείαν από τη φύση και με την προσθήκη των ενζύμων από τις μέλισσες, πλουτίζεται σε χρήσιμα συστατικά με αποτέλεσμα να περιέχει κατά την τελική κατεργασία του, πλήθος από βιταμίνες, μεταλλικά, άλατα, πρωτεΐνες, ζάχαρα, ορμόνες και άλλες χρήσιμες για τον οργανισμό του ανθρώπου ουσίες.

Έτσι γίνεται μια ζωντανή και απαραίτητη τροφή για τη διατήρηση της υγείας, του σφρίγγους και με μια λέξη της ζωτικότητας του ανθρώπου.

Μεγάλοι επιστήμονες που ασχολήθηκαν με το μέλι, αποφαίνονται ότι αυξάνει τον αριθμό των αιμοσφαιρίων στα μικρά παιδιά, τους δίνει χρώμα, δύναμη και τα βοηθεί στην πρόληψη των ασθενειών. Γι αυτό θα πρέπει, οι μητέρες να ταΐζουν καθημερινά τα παιδιά τους με μέλι αγνό, μόνο του ή μέσα στο γάλα ή το τσάϊ, αποφεύγοντας τα ζαχαρωτά, που εκτός των άλλων, ζημιώνουν και τα δόντια.

Δίνει ενέργεια στους μύς των ανθρώπων και παρατείνει την αντοχή των εργαζομένων και των αθλητών.

Τονώνει την καρδιά διότι διαστέλλει τα αιμοφόρα αγγεία κι ευνοεί την κυκλοφορία του αίματος.

Περιλούζει όλο το πεπτικό σύστημα και απορροφιάται χωρίς δυσκολία από το έντερο, συντελώντας έτσι στην καλή λειτουργία του και στον εύκολο μεταβολισμό των ζαχάρων.

Για τα ευεργετικά αυτά αποτελέσματα είναι αναντικατάστατη τροφή για τους παρήλικες. Ένα γιαούρτι ή ένα ποτήρι ζεστό γάλα με μέλι κάθε βράδι είναι η καλύτερη τροφή για κάθε γέρο.

Διαγείρει τις διανοητικές ικανότητες και τονώνει τις πνευματικές δυνάμεις των εργατών του πνεύματος. Μ' άλλα λόγια, είναι απαραίτητο σε όλους τους ανθρώπους.

Το μέλι για τους ασθενείς

Από τα παλιά χρόνια η λαϊκή γιατρική χρησιμοποίησε το μέλι για θεραπευτικούς σκοπούς.

Όπως λέει ο Ρώσος καθηγητής Ν. Γιόϊριτς που ασχολήθηκε με τη διαιτητική και τις θεραπευτικές ιδιότητες του με-

λιού, «το μέλι είναι ένα θαυμάσιο θεραπευτικό μέσο που υποβοηθεί στη μεγάλη αντίσταση του οργανισμού».

Πολλοί γιατροί σήμερα το χρησιμοποιούν σ' όλες τις χώρες για τη θεραπεία διαφόρων παθήσεων με πολύ καλά αποτελέσματα, σε συνδυασμό με διάφορες άλλες ουσίες.

Έτσι, το μέλι συνιστάται:

1) Για την αναιμία, προπαντός στα παιδιά διότι αυξάνει την αιμοσφαιρίνη του αίματος.

2) Στην υπερκόπωση και φυσική εξάντληση.

3) Για τους καρδιακούς, επειδή δυναμώνει τον καρδιακό μυν και διαστέλλει τα αγγεία.

Ένα φάρμακο για το δυνάμωμα της καρδιάς είναι να αλέσουμε σε μύλο 1 1/2 κιλό λεμόνια με τις φλούδες τους και 1/2 κιλό μέλι.

Από το μείγμα, που διατηρείται σε ψυγείο, παίρνουμε νηστικοί κάθε πρωί ένα κουταλάκι του γλυκού.

4) Για το στομάχι το μέλι είναι ο καλύτερος φίλος. Συνιστάται για τη θεραπεία του έλκους στομάχου ή δωδεκαδάχτυλου, μια κουταλιά του φαγητού 2 ώρες πριν από το φαγητό και τρεις (3) μετά το φαγητό, κατά προτίμηση σε ένα ποτήρι με χλιαρό νερό.

5) Το μέλι χρησιμοποιείται για τις ασθένειες, στο σηκώτι και στη χολή.

6) Στα εγκαύματα και τις πληγές του δέρματος.

7) Στις νευρικές διαταραχές κάνει καλό και καταπραΰνει τον οργανισμό.

8) Στις φλογώσεις των ματιών με 3 φορές την ημέρα από μια σταγόνα διαλυμένου μελιού, έχουμε καλύτερα αποτελέσματα και από το βορικό.

1) Έχει ευεργετικά αποτελέσματα στις παθήσεις των νεφρών. Για την εξαφάνιση της «πέτρας» από την ουροδόχο,

συνιστάται τσαΐ από άνθη αγριοτριανταφυλλιάς· αφού βράσει 15 λεπτά και το ανακατώσουμε με μέλι, πίνουμε 1 - 2 κύπελλα την ημέρα.

Τέλος, το μέλι είναι ευεργετικό και χρήσιμο στις διάφορες παθήσεις του αναπνευστικού συστήματος και στους ανθρώπους που κάνουν καθιστική ζωή.
- (Συνεχίζεται)

ΤΑΣΟΥ ΚΑΝΑΤΣΗ: «Κρόσια και ξέφτια»

Δε με ξάφνιασε η νέα ποιητική δημιουργία του ποιητή, συναδέλφου και φίλου, Τάσου Κανάτση.

Κάτω από το γενικό τίτλο «Κρόσια και ξέφτια» στεγάζονται σαράντα ολιγόστιχα ή πολύστιχα ποιήματα, όλα βγαγμένα από μια ευαίσθητη καρδιά, από τσαλακωμένα όνειρα και ραγισμένες προσδοκίες.

Το διάβασμά τους σε φέρνει πιο κοντά στον άνθρωπο, πιο κοντά στους καμούς και τους πόθους, πιο κοντά σε «Λησμονημένα σπίτια» που «καρτερούμε τα χέρια της χαράς ν' ανοίξουν πάλι».

Αν ρεαλισμός δε σημαίνει συμβιβασμούς και υποταγή σ' ό,τι επιβάλλεται, αν ρεαλισμός δε σημαίνει θεώρηση επιφανειακή και μόνον όσων συμβαίνουν γύρω μας, τότε ασφαλώς, η κραυγή αγωνίας, τα κρόσια - δεμένα όνειρα δεν μπορεί παρά να αποδίδουν με ρεαλισμό μια πικρή, σκληρή πραγματικότητα.

Διαβάζοντας τα «Κρόσια και ξέφτια», δονούνται μέσα μας ευαίσθητες χορδές κι αυτό που εύχομαι - δε θα χρησιμοποιήσω τη λέξη φοβάμαι - σε μια ποιητική λύρα, που εννοεί να παίζει σε τόσο γιγαντιαίους τόνους, είναι να μη ραγίσει, να μη σιγήσει...

Για όσους δε θα μπορέσουν να πάρουν στα χέρια τους τη νέα ποιητική συλλογή του φίλου Τάσου, που κυκλοφόρησε

σε μικρό αριθμό αντιτύπων, παραθέτω ένα μικρό μόνο δείγμα:

«Κελάρυζε της νιότης η πηγή
κι έσκυβες έπινες
δροσιά η γυχή
κάτι σου έλειπε
κι όλο έκλαιγες.
Ασύλληπτο του ονείρου
μέγα βάθος
κι ο τιμωρός καιρός
την άρνηση κραδαίνοντας με πείσμα.

Τώρα σιωπή ακολουθεί
και μελωδίες μες στις γυχές η θλίψη.
(από τη Μελωδία του έρωτα)

Ασίγαστο ένα πάθος κρυφοκαίει
μες σε καημούς ξοδεύει τον καιρό του
η νύχτα σιωπηλό τον βρίσκει πάντα
μ' ένα χαμόγελο μεγάλης προσμονής
στο ανοιχτό παράθυρο της μνήμης,
να καρτερεί τ' αποδημητικά
να 'ρθουν τραγούδια και χαρές.
Ορδάνοιχτη η γυχή του στο καιρό
και το δειλό φεγγάρι να του γνέφει:
«Θα 'ρθει η χαρά, θα 'ρθει η χαρά
κι όλα θα γίνουν σαν και πρώτα».
(από το «χθεσινό χαμόγελο»)
I.T.

ΤΑ ΓΕΡΟΝΤΑΚΙΑ

Στης πλατείας το προσήλιο, μπρος στον
τοίχο του σχολείου
κάθονται δύο γεροντάκια ακουμπούν στα
μπαστούνια.
Το κορμί στον ήλιο λιάζουν και σιγοκου-
βεντιάζουν.
Κι άλλος γέρος πλησιάζει, κοντοστέκει και
κοιτάζει,
κι αφού τους καλησπερίζει, δίπλα τους πά-
νει να καθίσει..
Για λίγο είναι σιωπηλοί, κάποιος βήχει και
θα πει:
Αχ αυτά τα βροχικά, μούχουν φάει τα σωδι-
κά.
Εσύ είσαι μια χαρά, ο διπλανός του απαντά

να δεις τι τραβάω εγώ του λέει και πιάνει το
γοφό
σαν με πιάν' τ' αθριτικά, μαζί με τα ρευματι-
κά
λες και μου περνούν σουβλιά, δεν βρίσκω
τόπο πουθενά..
'Ωχ αφήστε τα αυτά, δεν σκολνούν καμιά
φορά
λέει ο τρίτος στη σειρά που καθετ' από δε-
ξιά...
τα παλιά ας θυμηθούμε λίγο για να ξεχα-
στούμε.
Κι ο καθένας μολογάει, τις δικές του ανα-
μνήσεις
παιδικές, εφηβικές που είναι ευχάριστες
γλυκές.
'Όταν παντρευτήκανε και ξενιτευτήκανε
με τι κόπους και δυσίες, με καημούς ταλαι-
πωρίες
έπρεπε για να παλέγουν, την φαμίλια τους
να δρέγουν
τα παιδιά να μεγαλώσουν, λεβεντιές να κα-
μαρώσουν..
Τώρα πια σαν ιστορία, που διαβάζεις στα
βιβλία
η ζωή μας έχει περάσει, κι εμείς έχομε γε-
ράσει.
Χθές λες κι ήμουνα παιδί, μήπως έχω ονει-
ρευτεί;
πόσο σύντομη αλήθεια είναι τούτη η ζωή!
Γι' αυτό κάνε καλοσύνη αν δες κάτι για να
μείνει.
Για λίγο πάλι ψυχάζουν σταματούν να
κουβεντιάζουν
τα κεφάλια θα κουνήσουν, κι όλοι θα με-
λαγχολήσουν..
Ο «'Ηλιος» έχει πια κρυφτεί, στου βουνού
την κορυφή
σπίτι πρέπει να γυρίσουν την παρέα να δια-
λύσουν.
Στα μπαστούνια ακουμπούνε και μ' ένα ώχ
θα σηκωθούνε.
Λίγο θα κοντοσταθούνε, καληνύχτα για να
πούνε.
κι αύριο την ίδια ώρα στο προσήλιο να
βρεθούνε.

Νίκος Τζουμέρκας
Πουρνιά

ΔΑΣΚΑΛΟΦΥΛΑΚΕΣ(Ι)

Όταν οι παλαιότεροι διηγούνται κάποια περιστατικά της ιδιωτικής και της επαγγελματικής τους ζωής, δίνουν την εντύπωση στους νεότερους ότι κινούνται στο χώρο της φαντασίας.

Υπάρχουν όμως γραπτά «μνημεία» που, αν δεν είχαν σοβαρές συνέπειες, οικονομικές και άλλες, για τους αποδέκτες, θα προκαλούσαν γέλιο και μόνο γέλιο φαιδρά πράγματα τα οποία σε άλλες εποχές αποτελούσαν ασφαλή κριτήρια επιλογής των φυλάκων της δημοσιουπαλληλικής δεοντολογίας.

Ένα τέτοιο μνημείο είναι και το έγγραφο που παραθέτουμε.

Επιθεωρητής απευθύνεται σε δασκάλα κάθε σχόλιο περιττεύει. Το μόνο που σημειώνουμε είναι ότι αναφέρεται στη δεκαετία του 1960, δηλαδή όχι και τόσο παλιά.

Προς I. T.
Την Δημ/σσαν του Σχολείου

Μέχρι σήμερα διατελέσασαν εν
αποσπάσει εις Σχολείον

Εις

Έχοντες υπ' όψιν τα αναγραφόμενα εις την υπό σημερινήν ημερομηνίαν τηλεγραφικήν αναφοράν σας, γνωρίζομεν υμέ εις υμάς, ότι η προ τριημέρου (12ην τρέχοντος μηνός και ημέραν Σάββατον) επιδειχθείσα εκ μέρους σας επαίσχυντος συμπεριφορά επροξένησεν εις ημάς τε, ως Νόμω εντεταλμένον δια την παρακολούθησιν και τον έλεγχον των πράξεών σας ως δημοσίου υπαλλήλου, καθώς και εις την εθυκόληπτον κοινωνίαν της πόλεως οδυνηράν εντύπωσιν.

Διερωτώμεθα Κατά ποίαν λογικην, Διδασκάλισσα υμείς, έχετε το δικαίωμα να περιφρονήτε ασυστόλως και ανερυθριάστως το Δημόσιον αίσθημα και να περιέρχησθε νύκτωρ τη συνοδεία αν-

δρός ουδεμίαν επισήμως έχοντος θεμιτήν σχέσιν με υμάς και δι' ιδιωτικού του αυτοκινήτου την περιοχήν τη Περιφέρειας μας και να προσέργησθε μετ' αυτού εις Δημόσιον χορόν (ως ο προχθεσινός) εις την Λέσχην Φρουράς.

Εις ποίαν κύρωσιν άραγε έφθασεν η συνείδησίς σας, όταν προσερχομένη εις τον εν λόγω Δημόσιον χορόν μετά του εν λόγω ανδρός καταλαμβάνητε, θρασύτατα μετ' αυτού θέσιν εις τράπεζαν γειτονικήν προς την του προϊσταμένου Επιθεωρητού σας και παραλείκητε και την στοιχειωδεστέραν εκδήλωσιν κοινωνικής αγωγής, την του χαιρετισμού προς αυτόν:

Ποιός σας έδωσε το δικαίωμα να διασύρητε κατά τον επαίσχυντον αυτόν τρόπον την υπόληψιν και την τιμήν της εναρέτου οικογενείας των Διδασκάλων μου;

Που κατεχωρήσατε τας επί ώραν μακράν και κατ' επανάληψιν απευθυνθείσας προς το άτομόν σας εκ μέρους ημών νουθεσίας και συμβουλάς επί του ιδίου θέματος της συμπεριφοράς σας;

Πως είναι δυνατόν να έχωσι πλέον εμπροστοςύνην εις την Διδασκάλισσαν των αθώων τέχνων των οι ταλαίπωροι κάτοικοι του χωρίου, όταν παρακολοθούν μετά δικαίας βδελυγμίας τας ανόμους νυκτερινός δι' αυτοκινήτου περιπλανήσεις σας;

Κατόπιν των ανωτέρω και συμφώνως προς τας διατάξεις των άρθρων 131, 132, 160 και 161 του Νόμου 1811/51 καλούμεν υμάς, όπως εντός εικοσιτετραώρου από ληψεως παρούσης, απολογηθήτε εγγράφως αναφέρουσα τους λόγους του ως ανωτέρω ολισθήματός σας.

Εν τη περί ης ο λόγος απολογία σας δέον δώσητε απόκρισιν και εις τα εξής ερωτήματα:

1) Που διενυκτερεύσατε από της 3ης με-

τά μεσονύκτιον ώρας και μετά το πέρας του χορού;

2) Πως απεμακρύνθητε εκ της έδρας σας άνευ αδειάς της υπηρεσίας; και

3) Ανεφέρατε εις τον κ. Διευθυντήν του Σχολείου σας περί της απομακρύνσεώς σας εκ της έδρας, περί του σκοπού της εις ελεύσεώς σας και περί του τρόπου και χρόνου αναχωρήσεως και επανόδου σας;

Ο Επιθεωρητής

Προς

1. - Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
2. - Γενική Γραμματεία Περιφέρειας Ηπείρου
3. - Νομάρχη Ιωαννίνων
4. - Δ/κό Συμβούλιο Περιφ. Γενικού Νοσ/μείου «ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ»
5. - Νομαρχιακό Συμβούλιο Ιωαννίνων.
6. - Εφημερίδες: Πρωϊνά Νέα - Ελευθερία - Ηπειρ. Αγών - Νέα της Κόνιτσας - Φωνή της Κόνιτσας - Περιοδικά: Κόνιτσα - Επ. Τροχάδην - Γραφείο Τύπου Νομαρχίας - Εφημερίδες Αθηνών:
7. - Ραδιοφωνικοί Σταθμοί --- Τοπικό Ραδιόφωνο Γιάννενα - Κέρκυρα.

ΨΗΦΙΣΜΑ

Οι Πρόεδροι Κοινοτήτων της Επαρχίας και οι Φορείς της Κόνιτσας που συμμετείχαμε στην πανεπαρχιακή σύσκεψη που έγινε στις 14/3/1990 στο Δημαρχείο της Κόνιτσας με Θέμα: ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ - ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΚΟΝΙΤΣΑΣ - ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ, διαπιστώνουμε:

1. - Το πρόβλημα της υγείας στην πόλη της Κόνιτσας και τα χωριά της Επαρχίας είναι χρόνιο και οξύτατο καθημερινά από την κακή λειτουργία του Κέντρου Υγείας Κόνιτσας, του Νοσοκομείου και των Αγροτικών Ιατρείων.
2. - Παρατηρείται αδικαιολόγητα καθυστέρηση και σοβαρές παραλήψεις από τους αρμόδιους για τη λειτουργία του Κ.Υ. - Νοσοκομείου Κόνιτσας, την προμήθεια του τεχνικού και ξενοδοχειακού εξοπλισμού, την

ενοποίηση του προσωπικού του Νοσοκομείου -- Κ.Υ. Κόνιτσας.

3. - Διαπιστώνουμε υπολειτουργία του Κ.Υ. - Νοσοκομείου και των περιφερειακών και Αγροτικών Ιατρείων της Επαρχίας, που υπολειτουργούν από απαράδεκτες συνθήκες. Επισημαίνουμε τις κενές θέσεις στο Νοσοκομείο -Κ.Υ. και Αγροτικά Ιατρεία, και το γεγονός ότι δεν χαρακτηρίζονται άγονα όλα τα Αγροτικά Ιατρεία της Επαρχίας.

Μπροστά σ' αυτή την κατάσταση

απαιτούμε

1. - Άμεση αποπεράτωση και παράδοση του κτιρίου του Νοσοκομείου Κ.Υ. Κόνιτσας.
2. - Ενοποίηση Κέντρου Υγείας - Νοσοκομείου σε ενιαίο Φορέα - Δημιουργία Οργανισμού.
3. - Άμεση πρόσληψη του προσωπικού σύμφωνα με την από έτους προκήρυξη και αξιολόγηση.
4. - Προκήρυξη θέσεων Ιατρικού - Νοσηλευτικού - Διοικητικού και εργατοτεχνικού προσωπικού, σύμφωνα με τον ισχύοντα Οργανισμό, και των κενών θέσεων των Αγροτικών Ιατρείων.
5. - Επίσπευση των διαδικασιών για την προμήθεια επιστημονικού και ξενοδοχειακού εξοπλισμού.

Εξουσιοδοτούμε την Επιτροπή Αγώνα που εκλέξαμε να κοινοποιήσει το παραπάνω ψήφισμα σε κάθε αρμόδιο και να φροντίσει για την αγωνιστική διεκδίκηση των αιτημάτων μας.

Σε περίπτωση που δεν ληφθεί σύντομα πρόνοια για τη λύση των παραπάνω προβλημάτων, ο λαός της Επαρχίας να προχωρήσει σε δυναμικότερους τρόπους διεκδίκησης.

Η Επιτροπή Αγώνα

- 1.- Νομαρχιακός Σύμβουλος
- 2.- Εξωραϊστικός Σύλλογος
- 3.- Σύλλογος Γυναικών
- 4.- Σωματείο Οικοδόμων
- 5.- Σύλλογος Προσωπικού Κέντρου Υγείας

Ο χορός του Αμαράντου

«Αμάραντος εγώ κ' εσύ
όσο κρατάμε στη ζωή.»

Στις 17 Μάρτη ε.ε. η Αδελφότητα Αμαράντου έκανε αποκριάτικο χορό στο Ηπειρωτικό Σαλόνι. Σκορπούσαν κέφι, ο Δημ. Βάγιας, ο Αλέκος Κώνστας και ο Στέλιος Μπέλλος. Ο Ναπολέων Ζούμπας πάντα κεφάτος με πλούσιο ρεπερτόριο ρυθμών, χορών. Το γεγονός της βραδυάς, ήταν το χορευτικό τους, από νεαρά παιδιά με ζωντάνια, όρεξη και σωστή κίνηση χορού, μέσα στα λουλούδια, πουμας έδειξαν τι κάνουν τα Ηπειρωτόπουλα. Συγχαρητήρια στους δασκάλους Κώστα Μπατζή και Μιχάλη Κούκη. Η πρόεδρος Νίκη Γκουντουβά αρχόντισσα σε όλα και στο λόγο, ευχαρίστησε τους παρευρισκομένους. Υπενθύμισε να μη ξεχνάμε τα χωριά μας και τις παραδόσεις μας.

Ο Γεν. Γραμ. της Κονιτσιώτικης ομοσπονδίας Στέλιος Νούτσος μίλησε για τις επιτυχίες της ομοσπονδίας.

Ο Πολιτευτής του Συνασπισμού κ. Παύλος Κοσοβίτσας γνώστης των προβλημάτων της Ηπείρου και των Λουτρών Αμαράντου είπε: Καιρός είναι να αξιοποιηθούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο, για το καλό του Λαού μας. Η ποιήτρια κ. Άννα Μπουρατζή - Θώδα μεταξύ των άλλων: πάνω απ' όλα η Ήπειρος με την πλούσια παράδοση...

Το θεμέλιο της Ελλάδας, τα νιάτα, να 'ναι περήφανο, όταν πλαισιώνουν κάθε εκδήλωση των αδελφοτήτων σε έργα προόδου και χαράς. Ο Αν/δρος Ασημοχωρίου Χριστ. Χολέβας: Να συγχαρώ όλους για την ωραία βραδιά, σε Ηπειρωτικό χρώμα που τόσο έχουμε σήμερα ανάγκη. Ο Βασ. Αθανασίου Αντ/δρος Κερασόβου: Έτσι έχει αξία να γίνονται οι χοροί: Παράδοση σωστή και συνέχεια. Από την Αγία Βαρβά-

ρα ο Λάμπρος Κ. Τσούκας Αντ/δρος του Συλλόγου: Γεννήθηκα, μεγάλωσα και ανδρώθηκα σε μελωδίες και χορούς της Ηπείρου. Νοιώθω και χορεύω και μαθαίνω τα παιδιά μου. Από την εξοχή ο Πρόεδρος του Συλλόγου μας είπε. Άριστα από κάθε άποψη: Περιποίηση, μουσική, χορός, φιλοξενία. Τα ατραγούδιστα χωριά συμμετείχαν στον αποκριάτικο χορό του Αμαράντου, χόρευαν και τραγούδησαν κεφάλια μέχρι τις πρωϊνές ώρες, κι έφυγαν όλοι ικανοποιημένοι και ενθουσιασμένοι. Αποχαιρέτώντας συγγενείς, φίλους και γνωστούς ρωτήσαμε την πρόεδρο Νίκη Γκουντουβά για τις εντυπώσεις της βραδιάς. «Είμαι πάρα πολύ ευχαριστημένη, από τους χωριανούς μου και τους φίλους. Νιάτα με λεβεντιά και αρχοντιά γέμισαν την αίθουσα. Ευχές και λουλούδια σε όλους και για όλα.

Γιάννης Παπαμιχάλης - Τυμφαίος

Το Ασημοχώρι έκανε χορό.

Στην πλάκα και στο κέντρο «Μοστρού» έγινε (3.2.90) ο αποκριάτικός χορός του Ασημοχωρίου. Σε μια κατάμεστη αίθουσα με πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα από την ορχήστρα του Αντ. Τσίχλα και ιδίως τον άφθαστο Σταύρο Καγάλη που έκανε κομμάτια το κλαρίνο του, σκορπώντας μελωδίες, ρυθμούς και σκοπούς της Ηπείρου. Με το τραγούδι του ο Αντώνης Κυρίτσος ξεσήκωσε όλους σκορπώντας κέφι.

Ο αεικίνητος πρόεδρος, Βασίλης Γιαννούλης ευχαρίστησε και χαιρέπσε χωριανούς φίλους από τα Κονιτσιώτικα χωριά και γνωστούς. Χαιρέτησαν δι' ολίγων. Η Νίκη Γκουντουβά, δικηγόρος, εκ μέρους της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας. Ο Πρόεδρος της Κονιτσιώτικης ομοσπονδίας κ. Μιχάλης Μαρτσέκης.

Ευχές και προτροπές για έργα προέδρου έκανε ο πολιτευτής Ν.Δ Βλαχογιάννης Β' περιφέρειας Αθηνών.

Ο Υπουργός Αιγαίου Αντώνης Φούσας μεστός και ολιγόλογος καταχειροκροτήθηκε.

Ευχές έστειλε κι' ο πολιτευτής Ν.Δ Νομού Ιωαννίνων κ. Τάσος, Δάφνης δικηγόρος, από τα διαμαντοχώρια της Κόνιτσας (Μολυβοσκεπάστο).

Συγχαρητήρια σε όλο το χορευτικό όμιλο Ηπειρωτών Ζωγράφου. Αριστούργημα από κάθε πλευρά. Εμφάνιση, ζωντάνια, τέχνη και κέφι στο χορό. Ας γίνουν δάσκαλοι για τους νεώτερους μπορούν.

Να καμαρώνουν, όλες οι γυναίκες που βοήθησαν στη λαχειοφόρο αγορά, γιατί σε σκλάβωναν με το πηγαίο και ανυπόκριτο χαμόγελο. Ένα λουλούδι σε κάθε λουλούδι.

Τίμησαν με την Παρουσία τους, οι Γιώργος Μωραϊτης, Αν/δρος της Βουλής των Ελλήνων, ο γιατρός Κώστας Νούτσης, ο δημ/φος Χάρης Παπασταύρου, οι Πρόεδροι και εκπρόσωποι από τους Κονιτσιώτικους Συλλόγους, στα χωριά τους που συμμετέχουν σε χαρές...

Μια αξέχαστη βραδιά και συγχαρητήρια στον καθένα χωριστά από το Δ.Σ.

Για γνωριμία:

Πρόεδρος: Βασίλης Γιαννούλης.

Αν/δρος: Χριστ. Χολέβας.

Γεν. Γρ.: Παντ. Γεωργάκης

Ταμίας: Αλεξ. Νικολάου

Σύμβουλοι: Στέλιος Νούτσης

Στέφανος Πανταζής, Κων. Γεωργίου.

Του χρόνου να φέρουν από τα χωριά μας, μελωδίες, ρυθμούς...

Γιάννης Παπαμιχάλης - Τυμφαίος

Ο χορός της Αγίας Βαρβάρας

Στις 18/2/90 έγινε στη Χασιά ο χορός μας. Ο Πρόεδρος του Συλλόγου κ. Γρηγ. Στάγιος έκανε το κόγιμο της πίτας, ευχαρίστησε όσους μας τίμησαν και ευχήθηκε υγεία, χαρά και ευτυχία. Σε μια αίθουσα γεμάτη κόσμο, Ηπειρωτικές μελωδίες και ρυθμούς από τον τραγουδιστή Βασίλη Ζώνη (τηλ. 5750706). Γηρατειά και νιάτα, χέρι-χέρι, με αμείωτο κέφι μέχρι τις βραδινές ώρες χόρευαν παραδοσιακούς χορούς. Από τραπέζι σε τραπέζι αγκαλιές και φιλιά για διατήρηση, ανάπτυξη γνωριμιών και σχέσεων. Τέτοιες γιορτές αγάπης και χαράς να γίνονται συχνότερα στη λαοθάλασσα της Αθήνας. Καμαρώσαμε νιάτα, που συνεχίζουν τα τραγούδια και χορούς από τα Κονιτσιώτικα χωριά. Το φλουρί από την Πίτα, έτυχε στην κ. Μαρία Οικονόμου. Τα δώρα πολλά και καλά. Τίμησε με την παρουσία του, ο Πολιτευτής Λευτέρης, Γκλίνας, με ευχές και προτροπές να ξαναζωντανέγουν τα χωριά μας και να συνεχίσουμε την ωραία μας παράδοση.

Εμείς θα προσφέρουμε ένα λουλούδι σε κάθε γυναίκα κι ένα χαμόγελο στους άντρες και θα ευχηθούμε σύντομα συνάντηση σε παρόμοια γιορτή. Στο Δ.Σ. συγχαρητήρια απλόχερα, και του χρόνου κάποια άλλη μέρα, ώρα και κέντρο. Η αλλαγή είναι απαραίτητη προς το καλύτερο. Τολμήστε.

Γιάννης Παπαμιχάλης

Τυμφαίος

Ο Χορός Πύργου (Στράτσιανης).

Με μελωδίες, Κονιτσιώτικους σκοπούς και μελωδίες έγινε ο χορός στο STANLEY (25.2.90). Ο Νίκος Αλεξίου αυθεντία σε Κονιτσιώτικους χορούς, γνώστης των χορών και των χορευταράδων μας έδειξε ότι: «Θέλει τέχνη το πριόνι να το κάνεις να ιδρώνει.»

Πράγματι έγινε σεισμός, μέχρι τις πρωινές ώρες, από τα γηρατειά και τα νιάτα. Πήραμε ένα δίδαγμα της ζωής: «Πως να κάνετε τα παιδιά σας να αγαπήσουν τον Ηπειρωτικό χορό και το τραγούδι». Η μουσική αγαπιέται, όταν το κλαρίνο σου αλλάζει την ψυχική διάθεση.

1ο Από τους προσκεκλημένους μας είπαν: 1. Η Νίκη Γκουντουβά, δικηγόρος...

Χαρήκαμε Ηπειρωτική Παράδοση, σε όλο της το μεγαλείο, όσοι πιστεύουν, αγαπούν και προσπαθούν να συνεχίζεται ο χορός και το τραγούδι μας πρέπει να αισθάνονται περήφανοι. Και σαν γυναίκα, χάρηκα τις γυναίκες για τον όμορφο χορό τους. Εύχομαι να συνεχίζουν, να διδάσκουν και να φέρνουν τα παιδιά τους στην Κονιτσιώτικη Ομοσπονδία και την Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία, με το δικό τους χορευτικό όμιλο.

Νιάτα με ικανότητες είδαμε. Θέληση υπάρχει: Ευχές και χρόνια πολλά σε όλους.

2ο Γεν. Γραμμ. της Κονιτσιώτικης ομοσπονδίας Στέλιος Νούτσης: Φιλόξενος και χαρούμενος κόσμος. Περάσαμε ευχάριστη βραδιά με τραγούδια της περιοχής μας.

Συγχαρητήρια στο Δ.Σ που συμπαραστέκεται στο έργο της ομοσπονδίας ολόδερμα.

Ο επίτιμος πρόεδρος του Συλλόγου Αγίας Βαρβάρας Κόνιτσας Γιάννης Παπα-

μιχάλης με δακρυσμένα μάτια από τις νοσταλγικές μελωδίες μουσικής και το αντάμωμα των φίλων από τα Κονιτσιώτικα χωριά μας είπε: Ας έρθουν κοντά μας οι υπεύθυνοι της πολιτείας για τα νιάτα να ακούσουν και να μάθουν μουσικούς ρυθμούς και μελωδίες από την ανόθευτη πηγή της «μουσικής Ακαδημίας του βουνού και του κάμπου».

Ο Πολιτευτής της Ν.Δ κ. Τάσος Δάφνης, δικηγόρος, από το Μολυβδοσκεπάστο μας είπε: ένας απίδανος χορός σε ζωντανία... που δικαιώνει τις προσδοκίες όλων των συμπατριωτών. Κι' ακόμα δικαιώνει όσους πιστεύουν και αγωνίζονται για την συνέχιση της παράδοσης και την πρόοδο των χωριών μας και της χώρας.

Συγχαίρω το Δ.Σ. για την εξέχαστη βραδιά και εύχομαι υγεία χαρά και ευτυχία σε όλους. Να βλέπομαστε συχνότερα σε γιορτές αγάπης. Αυτά είδε, άκουσε και ευχαριστεί όλους όσους βρέθηκαν κοντά μας.

Ο Γιάννης Τυμφαίος

Λάρισα 4 Γενάρη 1990.

Αγαπητοί φίλοι: «Χρόνια σας πολλά, καλή χρονιά γεμάτη ειρήνη και υγεία για όλο τον κόσμο».

Αισθάνομαι αυθόρμητη την ανάγκη να σας συγχαρώ, για τις αξιέπαινες πρωτοβουλίες, που ιδιαίτερα τιμούν όλους τους συνεργάτες του περιοδικού «ΚΟΝΙΤΣΑ».

Θέλω να εξάρω την αξιόλογη προσπάθεια, τόσο για τη σφαιρική ενημέρωση, όσο και για τη διατήρηση της παράδοσης στα ήθη και έθιμα της περιοχής μας.

Αφορμή για να σας γράψω, πήρα από το γράμμα του κ. Πανταζή Στέφανου, για τη συνάντηση των αποφοίτων του γυμνασίου μας στη δεκαετία 1959 - 65.

Πολύ θα ήθελα ν' ανταμώσουμε τον Αύγουστο στην όμορφη Κόνιτσα. Μπορώ εγώ να καλέσω το κ. Χλωρό τον καθηγητή μας στα Θρησκευτικά, γιατί μένει εδώ στη Λάρισα.

Θα μου επιτρέψετε να κάνω μια προσπάθεια να θυμηθώ τους μαθητές που τελειώσαμε το 1964:

Κορίτσια:

1. Δερδέκη Ειρήνη
2. Ζώτου Σοφία
3. Μωυσίδου Ερμηνεία
4. Καλογήρου Πηνελόπη
5. Παπαθεμιστοκλέους Ελένη
6. Φουρτζή Χαρίκλεια

αγόρια:

1. Δάλλας Βασίλης
2. Δάρλας Νικόλαος
3. Δημητρίου Ιωάννης

4. Ζώης Κωστάκης
5. Κορτσινόγλου Ιωάννης
6. Κούκης Χρήστος
7. Ντίνος Ναπολέων
8. Παπασπύρου Ανδρέας
9. Τσιάστας Θεόδωρος
10.

Παιδιά καλή αντάμωση τον Αύγουστο.

• Σας χαιρετώ και περιμένω με αγωνία το περιοδικό.

Καλογήρου - Αλεξίου Πηνελόπη.

Στρ. Φράγκου 34 ΛΑΡΙΣΑ. 41221.

τηλέφωνο: 236470

ΑΘΛΗΤΙΚΑ

Ύστερα από την λήξη της αγωνιστικής περιόδου 1989 - 90 του πρωταθλήματος Μπάσκετ στην Βη κατηγορία Ηπείρου, αισθάνομαι την ανάγκη να συγχαρώ:

α. Τον προπονητή της Ομάδος Μπάσκετ «Αώος» κ. ΑΡΗ ΡΑΠΤΗ. Τον άξιο αυτόν καθηγητή σωματικής αγωγής του Γυμνασίου μας, που τόσα συνέβαλε και προσφέρει για την συγκρότηση και εκγύμναση της ομάδας, ώστε να καταλάβει στον Όμιλο την 3η βαθμολογική θέση.

β. Το Διοικητικό Συμβούλιο και συγκεκριμένα τους ακούραστους: Ι. ΤΣΙΑΓΚΗ, Ν. ΚΟΥΣΙΟΥΡΗ, Ι. ΛΑΖΟΓΙΑΝΝΗ, Κ. ΚΟΚΟΒΕ και Κ. ΣΟΥΡΛΟΥΚΑ, οι οποίοι θυσιάζοντες όλον σχεδόν τον ελεύθερο χρόνο τους ήταν πάντοτε κοντά στα παιδιά μας.

γ. Τέλος συγχαίρω όλα τα παιδιά της Ομάδας, διότι αφενός μεν εκπροσώπησαν επάξια τον «ΑΩΟ» και γενικά την Κόνιτσα, αφετέρου δε άφησαν τα νεανικά γηροκομεία - τις καφετέριες και πήγαιναν στο γήπεδο αθλούμενοι στο μέχρι τώρα ευγενικό και ωραίο άθλημα.

Εύχομαι ο ζήλος αυτός να συνεχιστεί και από τους πρωτεργάτες, αλλά και από τους νέους της πόλης μας.

Ε...ς

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΙΣ ΡΙΖΕΣ ΜΑΣ

Είναι ευτύχημα στις μέρες μας, που αν και ζούμε στον Εικοστό Αιώνα με την αλματώδη πρόοδο, παρατηρούμε το εξής φαινόμενο. Βλέπουμε ανθρώπους να γυρίζουν πίσω και να αναζητούν την παράδοση.

Έτσι βλέπει κανείς, οι πίο πολλοί να προτιμούν να κάνουν παραδοσιακό γάμο, με τραγούδια και γλέντια, όπως τον παλιό καλό καιρό. Επίσης βλέπουμε, ο κόσμος να διακοσμεί τα σπίτια με παλαιά οικιακά σκεύη, ή με διάφορα έργα τέχνης, τα οποία δεν γίνονται σήμερα. Την επιστροφή αυτή τη διαπιστώνουμε και σ' αυτούς που οικοδομούν καινούργια σπίτια, στα οποία δίνουν όσο το δυνατόν παραδοσιακή μορφή, με τα παραδοσιακά τζάκια και την επίπλωση.

Βλέπουμε, εκτός από τους ιδιώτες και το κράτος να σέβεται τα παλαιά κτίρια και μνημεία και να χρηματοδοτεί την συντήρησή τους. Επίσης κηρύσσει παραδοσιακούς οικισμούς και απαγορεύει την αλλοίωση τοπίων με παραδοσικό χαρακτήρα.

Φυσικά όλη αυτή η προσπάθεια είναι καλή και θα πρέπει να επαινείται από όλους μας.

Όμως δεν θα πρέπει να μείνουμε μόνο σ' αυτό το εξωτερικό σχήμα, αλλά θα πρέπει να προχωρήσουμε και πίο πέρα, γιατί ο θησαυρός που μας άφησαν οι πρόγονοί μας είναι πολύ μεγάλος και θα πρέπει να τον ερευνήσουμε με προσοχή για να βρούμε και τα υπόλοιπα χαρίσματα τους.

Και τώρα ας αναφέρουμε ορισμένα από τα προτερήματά τους που αξίζουν να τα μιμηθούμε.

Πρώτα πρώτα θα αναφερθώ στο μεγάλο ζήλο και μεράκι που είχαν για

την εργασία τους, που παρά τα πρωτόγονα μέσα που διέθεταν, κατόρθωσαν και έφτιαξαν σωστά αριστουργήματα που στολίζουν τον κόσμο μέχρι σήμερα. Έργα που προέρχονταν από ψυχές, που τις στόλιζε η σοβαρότητα και η ειλικρίνεια, αρετές που είχαν τότε οι περισσότεροι.

Αξέχαστη θα μείνει η μεγάλη αγάπη και αδελφοσύνη που έδειχνε ο ένας για τον άλλον, η αγνή διασκέδαση που συναντούσε κανείς στους γάμους και στα πανηγύρια. Διασκέδαζαν με τα δημοτικά εκείνα τραγούδια, που ήταν σωστό χρυσάφι, με τα παραδοσιακά μας όργανα και τους λεβέντικους χορούς, που τους χαιρότανε μικροί μεγάλοι.

Ας προσπαθήσουμε να τους μοιάσουμε και σ' αυτά. Δημιουργούνται όμως, μερικά ερωτήματα και θα πει κανείς, τι μας λέει αυτός πάλι;

Δεν υπάρχουν σήμερα άνθρωποι που να έχουν μεράκι στην δουλειά τους να αγαπούν τον άλλον, να διασκεδάζουν αγνά;

Και βέβαια υπάρχουν, αλλά εδώ μιλάμε για το σύνολο και όχι για εξαιρέσεις. Οι εξαιρέσεις υπάρχουν πάντα σε κάθε εποχή.

Ας έχουμε λοιπόν πάντα καθρέφτη, τους προγόνους μας, για να γυαλιζόμαστε και να βλέπουμε τι έχουμε και τι μας λείπει.

Λουκάς Π. Εζνεπίδης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο Εξωρ. Σύλλογος Κόνιτσας ανακοινώνει ότι λειτουργεί το Λαογραφικό Μουσείο τις Κυριακές.

Ώρες: 12-2 μ.μ.

ΓΙ ΑΥΤΟΥΣ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

Με τη γυχή με τη καρδιά θα μπω μέσα στον
Άδη

Ν' αφήσω τα παιδάκια μου να κλαίν' αυγή
και βράδυ;

Να κλαίνε να φωνάζουνε πατέρα μας που
είσαι,

βαριά αποκοιμήθηκες και μας δεν μας θυ-
μάσαι;

Ήταν ένα ανοιξιιάτικο πλιόλουστο α-
πογευματινό του Μάρτη. Γύρω η φύση κα-
ταπράσινη. Οι χαρούμενες φωνές των παι-
διών στη γειτονιά, τα τιτιβίσματα των που-
λιών και οι λιγοστές πεταλούδες, έδιναν έ-
να όμορφο χρώμα πρόωρο και ασυνήθιστο
για την εποχή. Και ξαφνικά σ' όλη αυτή την
πρεμία και τη γαλήνη ήρθε σαν κεραυνός
μια θλιβερή είδηση. Ο Γιώργος ο Ευαγγε-
λίδης κτύπησε στο Αγρίνιο με το αυτοκίνη-
τό του και βρίσκεται στην Πάτρα σε κρίσι-
μη κατάσταση. Όλες οι άλλες συζητήσεις,
πολιτικές, επαγγελματικές κ.α. σταματήσα-
νε και όλοι ρωτούσανε με αγωνία πως είναι
η κατάσταση του Γιώργου, αναλογιζόμενοι
και το πρόβλημα της καρδιάς του (Δύο φο-
ρές είχε πάει στο Λονδίνο για επέμβαση).

Δυστυχώς όμως ο πολυβασανισμένος
Γιώργος είχε χάσει κάθε επαφή με τον έξω
κόσμο. Απεγνωσμένα προσπαθούσανε ό-
λοι και ιδιαίτερα ο μεγάλος αδελφός, που
τόσες φορές μοιράστηκε μαζί του τις αγω-
νίες στο Λονδίνο και στη μετέπειτα ζωή
του, με την βοήθεια των γιατρών να τον ε-
παναφέρουν στη ζωή. Τρεις μέρες πάλεψε
με τον θάνατο και τη Παρασκευή (23 Μαρ-
τίου) η γυχή του φτερούγισε στον Ουρανό
για να συντροφεύσει εκεί τον πατέρα του
που και αυτός έφυγε γρήγορα από την επί-
γεια ζωή. Όλοι βουβαθήκαμε συγγενείς,
φίλοι και γνωστοί, γιατί μέσα μας υπήρχε
ακόμη μια κρυφή ελπίδα πως θα ξεπερα-

στεί αυτή η κατάσταση και θα επανέλθει
στη ζωή.

Ο Γιώργος, το ακούραστο αλλά πολυ-
βασανισμένο παιδί, το παιδί με την γνωστή
προθυμία (αλήθεια και ποιό δεν εξυπηρέ-
τησε από την θέση που είχε στην Αθήνα;),
για όλους ο Γιώργος δεν υπήρχε πια. Το
πόσο αγαπητός ήταν ο Γιώργος δεν το λένε
ούτε τα λόγια ούτε η πένα, τόδειξε ο κό-
σμος που ήρθε στην κηδεία του. Δεν έμεινε
Κονιτσιώτης- Αθηναίος που να μην έρθει.
Ακόμη και από την Κόνιτσα πήγαν στην Α-
θήνα για να πουν το στερνό αντίο στον τό-
σο πρόωρα και αδικοχαμένο Γιώργο. Γύ-
ρω από το φέρετρο όλοι οι συγγενείς, αμί-
λητοι με κόκκινα μάτια από το κλάμα. Τρα-
γικές όμως φιγούρες η μάνα και η σύζυγος.
Η μάνα που έθαβε το σπλάχνο της και που
άλλες θλιβερές δύμπες έρχονται στο νου
και η σύζυγος που τόσο ανέλπιστα έχασε
τον άνδρα της αφήνοντας πίσω δυο, ανυπο-
γίαστα ακόμη, αγγελοΰδια.

Το βουβό κλάμμα της κατάμεστης α-
πό κόσμο εκκλησίας του Νεκροταφείου
Ζωγράφου τόπνιγε ο επικήδειος ύμνος της
Εκκλησίας ένθα ουκ έστι πόνος, ου λύ-
πη, ου στεναγμός.....

Αιωνία σου η ΜΝΗΜΗ,

Γλυκειέ μας μπαμπάκα

Αλψμόνητε σύζυγε

Βασανισμένο μας παιδί

Πολύκλαυστε αδελφέ μας

Αγαπημένε ανηγιέ και ξέδελφε,

*Ας είναι ελαφρό το χώμα της Αττικής γης
που σε σκεπάζει. —*

Ε...ς

Ο ΠΟΝΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟ ΤΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΗ ΠΑΤΕΡΑ

Στις 15 του Μάρτη πέθανε από εγκεφαλικό στο Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών ο μονάκριβος γιός του Νίκου και της Κούλας Ρούμπα, Χρήστος, 38 ετών, καταγόμενος από το χωριό Καστανέα Κονίτσης. Δεν είχαν άλλο παιδί οι τραγικοί γονείς και η μοίρα τους χτύπησε παίρνοντας από κοντά τους ό,τι πιο πολυτιμότερο είχαν, τον μοναχογιό τους Χρήστο.

Παρήγορα λόγια δεν μπορούν να βρεθούν, δεν μπορούν να απαλύνουν αυτό το μεγάλο χτύπημα του Νίκου και της Κούλας Ρούμπα.

Βρήκαν το μεγαλείο που κλείνουν μέσα τους πάντα οι ψυχές των Ηπειρωτών, και τόλμησαν και αποφάσισαν με τη γενναία και μεγαλόψυχη καρδιά τους ΝΑ ΔΩΡΙΣΟΥΝ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ του σώματος του παιδιού τους για να σωθούν άλλοι συνάνθρωποι. Ο Νίκος Ρούμπας πάντα στις Επάλξεις για την Παράδοση και διατήρηση του δεσμού των Ηπειρωτών και ιδιαίτερα του χωριού του Καστανιές. Υπήρξε - επί σειρά - ετών Γενικός γραμματέας της αδελφότητας Καστανιάς Κονίτσης.

Αυτή τη στιγμή που άφησε να ξεχυθεί μέσα από την καρδιά του ο πόνος δωρίζοντας τα σπλάχνα του παιδιού του, φανερώνει το μεγαλείο και τη δύναμη ενός πατέρα Ηπειρώτη. Λόγια παρηγοριές για το θάνατο του παιδιού του δεν υπάρχουν. Θα μείνει πάντα χαραγμένη η μορφή του παιδιού και το μεγαλείο των γονιών μέσ στις καρδιές μας.

Αιωνία η μνήμη

Αλέκος Παπαδήμας

ΣΧΟΛΙΑ

Για «ΤΑ ΜΑΝΙΚΙΑ» γράγαμε κι άλλες φορές, αλλά «φωνή βοώντος».... εις ώτα μη ακουόντων.

Μερικοί κόβουν τα ποτάμια μας με φορτωτές σε μερικά σημεία, στρέφουν το νερό σ' άλλη κατεύθυνση (μανίκια), με την πρόφαση της αμμοληγιάς και πιάνουν όσα γάρια βρεθούν σ' αυτή την έκταση. Γόνος και μικρά γάρια, που μένουν ανάμεσα στα χαλίκια, γίνονται βορά των πουλιών ή πεθαίνουν από έλλειψη νερού. Αν προσθέσουμε σ' αυτό το είδος του «γαρέματος», τα μπουρλότα που πέφτουν συνεχώς στις «οβίρες», τα δίχτυα, τα γαροντούφεκα, τις χλωρίνες κ.λ.π καθώς και το λιγότεμα του νερού στα τελευταία χρόνια, είναι άξιο απορίας πως υπάρχουν ακόμα λίγα γαράκια στον Αώο, Βοϊδομάτη και Σαραντάπορο. Και να σκεφτεί κανείς πως αυτά γίνονται κάτω από τη ... δρακόντεια φύλαξη, των δασικών, αστυνομικών και δικαστικών Αρχών αυτού του τόπου. (φανταστείτε τι θα γινόταν αν δεν υπήρχαν αυτοί οι φύλακες...)

Φτάσαμε στο ανώτερο σημείο ασυδοσίας. Αλλοίμονό μας!!!

Σ.Τ.

Είναι γεγονός πως οι δημοτικές εκλογές δεν υστερούν σε σπουδαιότητα και σημασία συγκρινόμενες με εκείνες της εκλογής αντιπροσώπων του κοινοβολίου.

Για κάθε μικρή κοινωνία, όπως είναι και της Κόνιτσας, το δημοτικό της συμβούλιο αποτελεί μια άμεση και καθημερινή πραγματικότητα, όπου με τις πράξεις του ή τις παραλείψεις επηρεάζει, θετικά ή αρνητικά την πορεία της.

Θα ήταν ευχή και ευτύχημα, οι δημοτικές εκλογές του Οκτωβρίου να μην είναι μία στις τόσες τυπικές διαδικασίες όπου στιγμιαία εκδηλώνεται η λαϊκή βούληση,

αλλά να αποτελέσουν πρόκριμα και αρχή μιας νέας αντίληψης των κοινών από μέρους των Κονιτσιωτών. Της διενέργειας των δημοτικών εκλογών θα προηγηθούν οι ανάλογες διεργασίες που θα απολήξουν στον σχηματισμό διαφόρων συνδυασμών. Και εδώ μπαίνει το ερώτημα.

Συνδυασμοί προσώπων με σίγουρους γήφους και κομματική μεταξύ τους συγγένεια ή συνδυασμοί προσώπων που δέχονται την πρόκληση της ανάπτυξης και της οικονομικής εξέλιξης κόντρα στην μέχρι τώρα καθυστέρηση και στασιμότητα. Η Ελληνική κοινωνία βιώνει σήμερα ένα πλήθος από αδιέξοδα και τούτο γιατί βιάστηκε να μιμηθεί την Δύση στο ευδαιμονιστικό και μόνο μοντέλο ζωής.

Θα ήταν παράδοξο για την κοινωνία της Κόνιτσας να αποστρέφει το πρόσωπο της από τα τωρινά και μελλοντικά δικά της αδιέξοδα μένοντας εγωϊστικά προσκολλημένη στις μικροαστικές της κατακτήσεις και απολαύσεις.

Είναι αλήθεια πως στο απώτερο αλλά και στο κοντινό παρελθόν επικράτησαν καταστάσεις και αντιλήψεις που απέτρεψαν κάθε δημιουργική μετεξέλιξη της Κόνιτσας και της επαρχίας της.

Σήμερα τι είναι εκείνο που μας γεμίζει με αισιοδοξία για το μέλλον του τόπου μας. Η απουσία κάθε υποδομής αναγκαίας για την οικονομική της ανάπτυξη, η έλλειψη πνευματικών αναζητήσεων, αλλά και των ανάλογων πνευματικών χώρων, ο αποπροσανατολισμός της νεολαίας, η υποβάθμιση της παιδείας, το πέρασμα στο περιθώριο των λαϊκών μας παραδόσεων; Σε προηγούμενο σχόλιο επισημάναμε πως το μέγεθος της υποανάπτυξης και ποικίλης καθυστέρησης αποτελεί μέτρο ευθύνης του αυριανού δημοτικού συμβουλίου. Πράγματι τα βάρη που θα επωμισθούν δήμαρχος και δημοτικοί σύμβουλοι είναι τεράστια και δεν θα μπορέσουν να ανταποκριθούν στις

πολλές υποχρεώσεις τους αν δεν έχουν την καθολική ενεργή συμπαράσταση των δημοτών. Πρέπει να τονισθεί πως σαν Κονιτσιώτες δεν είμαστε και τόσο τοπικιστές, αλλά και άτολμοι στην διεκδίκηση των αιτημάτων μας. Είναι όμως διόλου αβάσιμο το επιχείρημα που επικαλούνται πολλοί πως η καθυστέρηση της Κόνιτσας οφείλεται στην απουσία ενός ντόπιου σημαντικού πολιτικού προσώπου. Μια τέτοια αντίληψη είναι μάλλον αρνητική γιατί εμποδίζει μια κοινωνία να δημιουργήσει η ίδια εκείνες τις δυνάμεις που θα την βγάλουν από τα αδιέξοδα της.

Εκτός αυτού υποβαθμίζει και τον ρόλο των βουλευτών οι οποίοι είναι εντολοδόχοι της συλλογικής μας βούλησης για ισονομία και ισοπολιτεία και όχι προστάτες ενός συγκεκριμένου κοινωνικού συνόλου ή μιας περιφέρειας.

Φυσικά ο εκσυγχρονισμός της Ελλάδας δεν θα αργήσει, αλλά αυτή την στιγμή η Δημόσια Διοίκηση δεν είναι στα χέρια τεχνοκρατών αλλά είναι το κανάλι μέσα από το οποίο τα πολιτικά κόμματα ασκούνε την πολιτική τους. Καθήκον λοιπόν του αυριανού δημοτικού συμβουλίου είναι, πέρα από κομματικές συμπάθειες και κομματικές εντάξεις των συμβούλων του, να πείσει τους κοινοβουλευτικούς μας Εκπροσώπους πως η Κόνιτσα και η Επαρχία της δεν ζητά προνομιακή μεταχείριση αλλά δικαιούται για αντικειμενικούς λόγους ένα καλύτερο μέλλον.

.Α.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

- Στις 21/2 πραγματοποιήθηκε στο «Ηπειρώτικο Σαλόνι» ο ετήσιος χορός των Παλαισελιτών της Αθήνας.
- Στις 3/3 έγινε στο αμφιθέατρο του Δημαρχείου Κόνιτσας συγκέντρωση προέδρων Κοινοτήτων, με πρωτοβουλία της Ο.

μοσπονδίας Αδελφοτήτων της Επαρχίας μας. Παραβρέθηκαν από το Δ.Σ της ομοσπονδίας οι κ.κ. Μιχ. Μαρτσέκης, Ν. Γκουντουβά, Δ. Σδούκος κ.α.

Μετά από ενημέρωση για το έργο της Ομοσπονδίας, αποφασίστηκε η δημιουργία Αναπτυξιακού Συνδέσμου, που θα αποτελείται από τον εκάστοτε δήμαρχο και τέσσερις προέδρους της επαρχίας.

Ύστερα από υψοφορία εκλέχτηκαν οι 4 πρόεδροι: κ.κ. Βέργος (Μοναστήρι), Δάφνης (Μολυβδοσκεπάστη), Μουτσόπουλος (Αμάραντος), Στεργίου (Ασημοχώρι). Το πρώτο έργο, που θα επιδιώξει ο Σύνδεσμος να υλοποιήσει, είναι η κατασκευή ολόκληρου του οδικού δικτύου της επαρχίας, σύμφωνα με την έτοιμη μελέτη της Ομοσπονδίας αφού χρηματοδοτηθεί από την Ε.Ο.Κ.

- Με πρωτοβουλία του Σωματείου οικοδόμων, του εξωραϊστικού, του Συλλόγου γυναικών και του Νομ. Συμβούλου Μ. Χατζεφραιμίδη, καθώς και του Συλλόγου προσωπικού Νοσοκομείου Κ. Υγείας, έγινε την 13/3 συγκέντρωση στο Δημαρχείο.

Παραβρέθηκαν, ο Δήμαρχος, ο εργολάβος των έργων του Κ. Υγείας, γιατροί κ.α που έκαναν ενημέρωση για την πορεία των έργων στο κτίριο του Κ.Υ. κ.λ.π.

Επειδή οι φορείς και γενικά οι κάτοικοι της επαρχίας δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι από την εξέλιξη του έργου, ενέκριναν γήφισμα διαμαρτυρίας το οποίο έστειλαν σε όλους τους αρμόδιους.

(Το γήφισμα δημοσιεύεται σε άλλη στήλη).

- Στις 16/3 το Α' Δημ. Σχολείο Κόνιτσας πραγματοποίησε εκπ/κό περίπατο στις Γιάννινα, σε ιστορικούς χώρους που σχετίζονται με την 25η Μαρτίου 1821.

- Στις 16/3 από τον Α. Συλλόγο «ΑΩΟΣ» (Μπάσκει), έγινε στα «Πλατανάκια» χορός με επιτυχία.

- Πέτυχαν στις εξετάσεις για το PROFICIENCY οι εξής μαθητές των φροντιστηρίων Φατέ: Γιώργος Τσιάγκης, Ανδρέας Τζινέρης, Ευθύμιος Κυρτσόγλου, Αλεξάνδρα Λώλου.

- Συνεστίαση στα «Πλατανάκια» έγινε από την Τ.Ο ΠΑΣΟΚ στις 24/3.

- Την παραμονή της μεγάλης επετείου (25 Μαρτίου 1821) στα Σχολεία έγιναν γιορτές με ομιλίες σκετς, τραγούδια και κατάθεση στεφανιών στο μνημείο της πόλης.

Στις 25, μετά τη λειτουργία και τη Δοξολογία που έγιναν στον Αγ. Κοσμά εγάλη επιμνημόσυνη δέηση στο μνημείο και ακολούθησε η καθιερωμένη παρέλαση των μαθητών των Σχολείων και τμήματος Στρατού. Στις 12 εκφωνήθηκε στην αίθουσα τελετών του Δήμου ο πανηγυρικός της ημέρας από το δάσκαλο Βασίλη Νίκου. Οι εκδηλώσεις έκλεισαν με χορούς από μαθητές και μαθήτριες Γυμνασίου, Λυκείου και Δημοτ. Σχολείων. Τα απογέυματα 24 και 25, παιδιά παρουσίασαν σκετς πατριωτικού περιεχομένου στην πνευματική Στέγη.

- Τις τελευταίες μέρες του Μάρτη δραστήρια κινήθηκαν οι υπογύφιοι βουλευτές και των τριών μεγαλύτερων Κομμάτων (Ν.Δ - ΠΑΣΟΚ - ΣΥΝΣΠΙΣΜΟΥ) με συνεστιάσεις και ομιλίες στην Κόνιτσα και σ' όλα τα χωριά της Επαρχίας μας.

- Ζεστός και άβροχος πέρασε ο φετεινός Μάρτης, προκαλώντας αγωνία στους αγρότες και τους κτηνοτρόφους, αλλά και στους άλλους, κατοίκους των χωριών και των πόλεων. Αν συνεχιστεί αυτή η ξηρασία και η παραγωγή θα' ναι μειωμένη φέτος και από την έλλειψη νερού θα υποφέρουμε όλοι.

Ο συνταξιούχος δάσκαλος Χαρίλαος Πρωτοσυγγέλου έκανε δωρέα το σχολ. έτος 1989 στο Δημ. Σχολείου Καλπακίου 60 χιλ. δραχ. για βράβευση από τους τόκους του καλύτερου μαθητή της χρονιάς.

Για τον ίδιο σκοπό, δώρισε στο Γυμνάσιο Κόνιτσας άλλες 60 χιλ. καταθέτοντας το ποσό στην Εθν. Τράπεζα για το 1989.

• Με ψυχία και τάξη έγιναν στις 8/4 οι βουλευτικές εκλογές στην Επαρχία μας (τ' αποτελέσματα σε άλλη σελίδα).

Πολύ χαρτί χρησιμοποιήθηκε από τους υποψηφίους βουλευτές για αφίσσες φωτογραφίες, διαφημιστικά τρυκ. κ.λ.π. Πολύς «χαρτοπόλεμος», που το όφελός του ίσως να είναι μικρότερο από τη ζημιά στην οικονομία και στο περιβάλλον (γέμισαν όλοι οι δρόμοι, δρόμοι κ.λ.π). Και να φανταστεί κανείς ότι βρισκόμαστε σε εποχή λιτότητας!

• Επιτέλους, από τις 8 ως 13 Απρίλη έπεσε η πολυπόθητη βροχή στην επαρχία μας. Καιρός ήταν είχαν αρχίσει να κιτρινίζουν οι ράχες από την παρατεταμένη ξηρασία.

• Στις αρχαιρεσίες της ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ Θεσσαλονίκης, που έγιναν στις 11/3 εκλέχτηκαν στο Δ.Σ. οι εξής: Πρόεδρος: Γεώργ. Τσιατσιάς - Δικηγόρος. Α' Αντιπρόεδρος Επαμ. Βασίλης - Γεωπόνος. Β' Αντιπρόεδρος: Βασ. Καυκιάς - Γιατρός Γ. Γραμ. Σωτ. Καπετανόπουλος - Δικηγόρος. Ταμίας: Αρσ. Στεργίου - Έμπορος. Έφορος μελετών: Λευτ. Μανόπουλος - Δικηγόρος

Εφ. Αλληλεγγύης : Φρόσω Βαρδάκα - οικιακά.

Εφ. Ψυχαγωγίας: Γιάννης Πρίντζης - Έμπορος

Εφ. Νεολαίας: Βασ. Γκέλης - Ξυλογλύπτης

• Βροχερή ήταν η Μ. Εβδομάδα αλλά αυτό δεν εμπόδισε τους απανταχού συμπατριώ-

τες μας (μαζί μ' αυτούς και πολλούς ξένους) να επισκεφτούν την Κόνιτσα και τα χωριά της περιοχής για τις Πασχαλιάτικες γιορτές. Πάντως το Πάσχα ήταν σχετικά καλή η μέρα κι αυτό βοήθησε στο γήσιμο του πατροπαράδοτου αρνιού στις αυλές και στο ύπαιθρο. Από την Τρίτη του Πάσχα άρχισε η κάθοδος των εκδρομέων προς τις πόλεις ώσπου να 'ρθει το καλοκαίρι με τις διακοπές του.

• Με τις βροχές στα πεδινά έπεσαν και χιόνια στα βουνά. Ας ελπίσουμε πως δε θα μας λείψει το, νερό.

• Και μετά το Πάσχα έπεσαν αρκετές βροχές και χιόνια στις βουνοκορφές.

• Στην Αθήνα έγιναν οι γάμοι του Γιώργου Κορέτση από την Κόνιτσα και της Ελένης Σπανού από το Αγρίνιο. (17 - 2 - 90)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ:

Στις 25/2, απόκτησαν αγοράκι στην Κόνιτσα, ο Αποστόλης και η Άννα Κίτσιου.

• Ο Άρης και η Αντωνία Ράπη, αγοράκι στην Κόνιτσα στις 9/3.

• Ο Δημήτριος και η Αθηνά Ντίνη από τη Λαγκάδα, αγοράκι στις 9/3, στην Κέρκυρα.

• Ο Στυλιανός και η Μαρίνα Χατζιδάκη, αγοράκι στην Αθήνα, στις 16/3.

• Ο Γιώργος και η Βασιλική Καλλιντέρη στην Κόνιτσα την 22/3, αγοράκι.

Δωρεά στο Γηροκομείο

Ο Χρήστος Παπαχρήστου, στη μνήμη της συζύγου του ιατρού Ελένης, έστειλε στο Γηροκομείο Κόνιτσας είκοσι χιλιάδες δραχ. (20.000).

ΓΑΜΟΙ:

Στην Αθήνα έγιναν οι γάμοι του Αθανασίου Δ. Κοντοδήμου και της Λευκοθέας Μ. Τζίνα από το Κεράσοβο, στις 18/2.

- Στην Κόνιτσα έγιναν οι γάμοι του Κώστα Χ. Κίτσιου και της Κύπριας Ελένης Παντελή.

- Στις 16/4 παντρεύτηκαν στην Κόνιτσα ο Βασίλης Χ. Βαγενάς και η Άννα Β. Κίτσιου από την πηγή.

- Στις 17/4 παντρεύτηκαν στο Δίστρατο, ο Θανάσης Παπαχρήστου και η Ζωίτσα Κουτσομύτη.

- Στις 21/4, στο ίδιο χωριό, παντρεύτηκαν ο Χρήστος Καραγιάννης και η Νίκη Οικονόμου από την Βούρμπιανη.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ:

- Αρραβωνιάστηκε στα Σπάτα Αττικής ο γιατρός Δημήτρης Παπαϊωννίδης με την Ελένη Α. Κόλλια.

- Στην Κόνιτσα έγιναν οι αρραβώνες του Δημήτρη Πανούση από τα Γιάννινα και της Ερμιόνης Χ. Καλλιντέρη στις 17/4.

- Στις 15/4 έγιναν στην Οξυά οι αρραβώνες του Γιώργου Ζούκη και της Ευδοκίας Κυπαρίσση από το ίδιο χωριό.

- Στην Ηλιόρραχη αρραβωνιάστηκε ο Γιώργος Σκούφιας από τη Βούρμπιανη με τη Βιολέττα Λάππα στις 21/4.

- Στο Ελεύθερο έγιναν στις 16/4, οι αρραβώνες του Γιώργου Σπανού και της Αγλαΐας Δάλλα.

- Στην Αθήνα έγιναν οι αρραβώνες της Ελένης Κορέτση από την Κόνιτσα και τον Δημήτρη Νικολάτο από την Αθήνα.

Βαπτίσεις:

- Στις 20/4 βάφτισαν το αγοράκι τους στην πηγή Κόνιτσας, ο Κώστας και η Γεωργίας Καπακλή.

- Βάφτισαν στις 20/4 στην Κόνιτσα το αγοράκι τους ο Στέλιος και η Κλεονίκη Γκατζούνη. Όνομα νεοβάπτιστου: Γεώργιος.

ΘΑΝΑΤΟΙ:

Πέθανε στην Πυρσόγιαννη η Αμαλία Φλίνδρη, ετών 74, στις 27/2.

- Πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στην Πυρσόγιαννη στις 8/3, η νηπιαγωγός Δέσποινα Μούχου - Μαρτσέκη, ετών 50.

- Στην Κόνιτσα ο Νικόλαος Τζιάλλας στις 25/2, ηλικίας 78 ετών.

- Στην Κόνιτσα την 20/3 η Ευθυμία Θ. Τρουμπούκη, 85 ετών.

- Στην Αθήνα (17/3) ο Χρήστος Ν. Ρούμπας 37 ετών.

- Στην Πουρνιά η Ελένη Βρυζώνη 97 ετών.

- Μετά από βαρύτατο τραυματισμό στο δρόμο Αग्रινίου, πέθανε στην Αθήνα ο Γιώργος Ευαγγελίδης ετών 36 και πατέρας δύο ανηλίκων παιδιών 24/3/90.

- Στο Γηροκομείο Κόνιτσας πέθανε η Ευαγγελία Πρωτόγερου 91 ετών στις 18/2 και η Μαρία Πράσου στις 6/3.

- Στην Καλλιθέα ο Γιώργος Νίκου 59 ετών στις 22/3.

- Στο Μάζι πέθανε ξαφνικά την ημέρα του Πάσχα ο Λεωνίδας Ρίζος ετών 78.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ

ΚΟΝΙΤΣΑΣ 8 - 4 - 90

(Για τα τρία μεγαλύτερα κόμματα
Ν.Δ - ΠΑΣΟΚ - ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟ)

ΚΟΝΙΤΣΑ: Ν.Δ 838 - ΠΑΣΟΚ 615 -
ΣΥΝ. 176

ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑ: Ν.Δ. 67 ΠΑΣΟΚ 28 -
ΣΥΝ 7

ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ: Ν.Δ 273 - ΠΑΣΟΚ
358 - ΣΥΝ 79

ΑΕΤΟΠΕΤΡΑ: Ν.Δ 123 - ΠΑΣΟΚ 98 -
ΣΥΝ 16

ΑΗΔΟΝΟΧΩΡΙ: Ν.Δ 112 - ΠΑΣΟΚ 52 -
ΣΥΝ 24

ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ: Ν.Δ 139 - ΠΑΣΟΚ 75 -
ΣΥΝ 39

ΑΡΜΑΤΑ: Ν.Δ 48 - ΠΑΣΟΚ 34 - ΣΥΝ 7

ΑΣΗΜΟΧΩΡΙ: Ν.Δ 77 - ΠΑΣΟΚ 55 -
ΣΥΝ. 2
ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗ: Ν.Δ 113 - ΠΑΣΟΚ 71 -
ΣΥΝ. 14
ΓΟΡΓΟΠΟΤΑΜΟΣ: Ν.Δ 74 - ΠΑΣΟΚ
52 -ΣΥΝ. 7
ΔΙΣΤΡΑΤΟ: Ν.Δ 215 - ΠΑΣΟΚ 198 -
ΣΥΝ. 74
ΔΡΟΣΟΠΗΓΗ: Ν.Δ 88 - ΠΑΣΟΚ 153 -
ΣΥΝ. 141
ΕΛΕΥΘΕΡΟ: Ν.Δ 106 - ΠΑΣΟΚ 127 -
ΣΥΝ. 27
ΕΞΟΧΗ: Ν.Δ 57 - ΠΑΣΟΚ 45 - ΣΥΝ. 16
ΗΛΙΟΡΡΑΧΗ: Ν.Δ 101 - ΠΑΣΟΚ 39 -
ΣΥΝ. 9
ΚΑΒΑΣΙΛΑ: Ν.Δ 58 - ΠΑΣΟΚ 35 -
ΣΥΝ. 22
ΚΑΛΛΙΘΕΑ: Ν.Δ 103 - ΠΑΣΟΚ 94 -
ΣΥΝ. 26
ΚΑΣΤΑΝΕΑ: Ν.Δ. 81 - ΠΑΣΟΚ 158
ΣΥΝ. 64.
ΚΕΦΑΛΟΧΩΡΙ: Ν.Δ 81 - ΠΑΣΟΚ 158 -
ΣΥΝ. 86.
ΚΛΕΙΔΩΝΙΑ: Ν.Δ 111 - ΠΑΣΟΚ 125 -
ΣΥΝ. 41
ΛΑΓΚΑΔΑ: Ν.Δ 108 - ΠΑΣΟΚ 125
ΣΥΝ. 63.
ΜΑΖΙ: Ν.Δ 142 - ΠΑΣΟΚ 101 - ΣΥΝ. 14
ΜΕΛΙΣΣΟΠΕΤΡΑ: Ν.Δ 111 - ΠΑΣΟΚ
87 -ΣΥΝ. 9
ΜΟΛΙΣΤΑ: Ν.Δ 146 - ΠΑΣΟΚ 85 -
ΣΥΝ. 16
ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ: Ν.Δ 104 -
ΠΑΣΟΚ 26 - ΣΥΝ. 8
ΝΙΚΑΝΟΡΑΣ: Ν.Δ 69 - ΠΑΣΟΚ 37 -
ΣΥΝ. 2
ΟΞΥΑ: Ν.Δ. 34 - ΠΑΣΟΚ 68 ΣΥΝ. 32
ΠΑΔΕΣ: Ν.Δ 41 - ΠΑΣΟΚ 31 - ΣΥΝ 10
ΠΑΛΑΙΟΣΕΛΙ: Ν.Δ 108 - ΠΑΣΟΚ 71 -
ΣΥΝ 15
ΠΗΓΗ: Ν.Δ 93 — ΠΑΣΟΚ 164 - ΣΥΝ.
36
ΠΛΑΓΙΑ: Ν.Δ 72 - ΠΑΣΟΚ 167 - ΣΥΝ
86
ΠΛΗΚΑΤΙ: Ν.Δ 88 - ΠΑΣΟΚ 59 - ΣΥΝ.
65
ΠΟΥΡΝΙΑ: Ν.Δ 115 - ΠΑΣΟΚ 66 -
ΣΥΝ. 18
ΠΥΡΓΟΣ: Ν.Δ 89 - ΠΑΣΟΚ 132 - ΣΥΝ.
48

ΠΥΡΣΟΓΙΑΝΝΗ: Ν.Δ 143 - ΠΑΣΟΚ
115 -ΣΥΝ. 57
ΦΟΥΡΚΑ: Ν.Δ 77 - ΠΑΣΟΚ 21 - ΣΥΝ.
10
ΧΙΟΝΙΑΔΕΣ: Ν.Δ 52 - ΠΑΣΟΚ 50 -
ΣΥΝ. 9

Άλλα αποτελέσματα κοντινών χωριών:

ΠΑΠΙΓΚΟ: Ν.Δ 117 - ΠΑΣΟΚ 74 -
ΣΥΝ. 23
ΑΡΙΣΤΗ: Ν.Δ 182 - ΠΑΣΟΚ 114 - ΣΥΝ.
29
ΑΓ. ΜΗΝΑΣ: Ν.Δ 32 - ΠΑΣΟΚ 35 -
ΣΥΝ. 21
ΜΕΣΟΒΟΥΝΙ: Ν.Δ 42 - ΠΑΣΟΚ 75 -
ΣΥΝ. 31
ΚΑΛΠΑΚΙ: Ν.Δ 202 - ΠΑΣΟΚ 169 -
ΣΥΝ. 30
ΔΟΛΙΑΝΑ: Ν.Δ 266 - ΠΑΣΟΚ 246 -
ΣΥΝ. 122
Κ. ΡΑΒΕΝΙΑ: Ν.Δ. 51 - ΠΑΣΟΚ 88 -
ΣΥΝ. 58
Α. ΡΑΒΕΝΙΑ: Ν.Δ 101 - ΠΑΣΟΚ 86 -
ΣΥΝ. 63
ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ: Ν.Δ 23 - ΠΑΣΟΚ 13 -
ΣΥΝ. 18
ΓΕΡΟΠΛΑΤΑΝΟΣ: Ν.Δ 110 - ΠΑΣΟΚ
41 - ΣΥΝ. 48
ΒΑΣΙΛΙΚΟ: Ν.Δ 290 - ΠΑΣΟΚ 171 -
ΣΥΝ. 68
ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ: Ν.Δ 368 - ΠΑΣΟΚ
305 - ΣΥΝ. 126
ΒΡΥΣΟΧΩΡΙ: Ν.Δ 127 - ΠΑΣΟΚ 50 -
ΣΥΝ. 4
ΒΟΒΟΥΣΑ: Ν.Δ 129 - ΠΑΣΟΚ 103 -
ΣΥΝ. 11
ΜΕΤΣΟΒΟ: Ν.Δ 1470 - ΠΑΣΟΚ 746 -
ΣΥΝ 261
ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ: Ν.Δ 374 - ΠΑΣΟΚ 323 -
ΣΥΝ. 44

Αποτελέσματα Ν. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ.

ΓΡΑΜΜΕΝΟΙ: 193. 567 ΨΗΦΙΣΑΝ:
124593 ΑΚΥΡΑ: 1232 ΛΕΥΚΑ: 561 ΕΓ-
ΚΥΡΑ ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΑ: 122800 ΕΛΑ-
ΒΟΝ: Ν.Δ 56140 (45,71) ΠΑΣΟΚ 47723
(38,86) ΣΥΝ. 15885 (12,93) ΟΙΚΟΛ. Ε-
ΝΑΛ. 712 ΔΗΑΝΑ 524 Ν. ΑΡΙΣΤ. ΡΕΥ-
ΜΑ 873 ΚΚΕ — ΕΣ 137 κ.λ.π

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ — ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Ευαγγέλου Χρήστος Γιάννενα . . .	2.000	Κατσαμάνης Δημήτριος	
Τσαρτσάλης Γιώργος Αθήνα	2.000	Δροσοπηγή	800
Τσιαλιαμάνης Σπύρος Αθήνα	1.000	Ιερέας Σδούκος Χρήστος	
Κορδικόρης Γιώργος Αθήνα	1.000	Κεφαλοχώρι	500
Πρίτσης Αλέκος Αθήνα	1.000	Τσάγκας Θεόδωρος Γιάννενα	800
Ζώη - Κούση Ουρανία Αθήνα	1.000	Κωνσταντινίδης Λάζαρος	
Θεοδώρου Λάμπρος Αθήνα	500	Γιάννενα	1.000
Θεοδώρου - Στράτου Άννα Κόνιτσα	500	Σπανός Νικόλαος Πηγή	1.000
Γουβαλιώτου - Σέρρα Αγγελική		Παπαχρήστου Φώτιος Γιάννενα . .	1.000
Αθήνα	1.000	Εξάρχου Γ. Αθανάσιος Πηγή	1.000
Δημόπουλος Γεώργιος Αλεξανδρούπο-		Ρέβας Μιχαήλ Πάτρα	1.500
λη	1.000	Αντωνίου Βαγγέλης Κόνιτσα	2.000
Λύτος Δημήτριος Κόνιτσα	500	Σύλλογος Ασημοχωριτών	
Κεφάλας Αλέξανδρος Πηγή	800	Αθήνα	2.000
Κεφάλας Φώτιος Πηγή	800	Νικολάου Γαβριήλ Αθήνα	1.000
Παπαχρήστος Ανδρέας Ελεύθερο .	800	Δόβα Ελευθερία Αθήνα	2.000
Εξάρχου Κώστας Πηγή	1.000	Σταματάκη - Οικονόμου Ειρήνη	
Κουτρομπίνας Χρήστος Κορωπί	2.000	Αθήνα	3.000
Βουρδούκας Βαγγέλης Μέγαρο . .	2.000	Καλούδης Νίκος Κόνιτσα	2.000
Τσίπας Νίκος Μαρούσι	2.500	Λώτου Γλυκερία Κόνιτσα	1.000
Μπλιάγκας Ιωάννης Πηγή	1.000	Κορτσινόγλου Ιορδάνης Κόνιτσα	1.000
Κατής Απόστολος Κόνιτσα	1.000	Χατζηεφραιμίδης Νίκος Κόνιτσα	1.000
Παγανιά Βαρβάρα Αθήνα	1.000	Παπαγιάννης Κώστας	
Αδελφότητα Διστράτου Αθήνα . .	1.000	Αγ. Παρασκευή	800
Ράγγας Θανάσης Κόνιτσα	1.000	Μακόπουλος Χαράλαμπος	
Ζαχαρόπουλος Παναγιώτης		Κόνιτσα	1.000
Κόνιτσα	1.500	Μάνθος Αριστοτέλης Κόνιτσα . . .	1.000
Κορτσινόγλου Γιάννης		Μωραϊτης Γιώργος Αθήνα	2.000
Κόνιτσα	1.000	Δεμερτζίδης Βαγγέλης Κόνιτσα . .	1.000
Μουρεχίδης Βασίλης Κόνιτσα . . .	1.000	Λάμπρου Γιώργος Γιάννενα	1.000
Ράπτης Παναγιώτης Θεσσαλονίκη	800	Πορφυριάδης Γεώργιος Κόνιτσα .	1.000
Βασιώτη Αικατερίνη Αθήνα	2.500	Καρράς Παναγιώτης Αθήνα	1.000
Μπέλλος Ευάγγελος Γιάννενα . . .	1.300	Καρράς Νίκος Αθήνα	1.000
Ράφτης Ανδρέας Τράπεζα	1.000	Καρράς Μηνάς Αθήνα	1.000
Μπριασούλης Δημήτριος		Καρράς Βαγγέλης Αθήνα	1.000
Κόνιτσα	1.000	Καλησώρας Γιώργος Κόνιτσα	800
Πατέρας Χαρίλαος Αθήνα	2.000	Τασούλα Παναγιώτα Τρίκαλα . . .	1.300
Τσουμάνης Χρήστος Θεσσ/νη . . .	2.000	Φράγκος Χρήστος Αθήνα	1.000
Ζάμπος Σπύρος Αίγινα	2.000	Αναστασόπουλος Μιχάλης	
Δήμου Ηλίας Πηγή	1.000	Πάτρα	1.000
Παπακώστα Ευδοξία Αθήνα	1.000	Χήρας Δημήτριος Κόνιτσα	1.000
Παππάς Γεώργιος Αθήνα	1.000	Ζάρος Χρήστος Κόνιτσα	1.000
Βρόϊκος Στέφανος Κόνιτσα	1.000	Σπανός Ιωάννης Κόνιτσα	1.000
Ζούνης Νίκος Θεοτόκος	1.000	Κουρτίνος Δημήτριος Βόλος	2.000
Νατσιοπούλου Ευρίκλεια Αθήνα .	1.000	Ράπτη Αντωνία Κόνιτσα	1.000
Σερίφης Ευάγγελος Αθήνα	1.000	Καραγιώργος Κώστας Βέροια . . .	1.000

Ζδράβος Δημήτριος Γιάννενα ...	1.000	Κήτας Βασίλης Κόνιτσα	1.000
Πάντος Χαρίσης Κόνιτσα	1.000	Ανδρέου Οδυσσέας Δολιανά	1.000
Λυμπερόπουλος Νίκος Αθήνα ...	2.000	Κυρτσόγλου Νίκος Κόνιτσα	1.500
Ιερέας Νάκος Απόστολος		Φασούλης Απόστολος Κόνιτσα ..	2.000
Κόνιτσα	1.000	Καλαϊτζής Αντώνης Αθήνα	800
Λυμπερόπουλος Νικήτας		Καλαπούτης Γιώργος Θεσ/κη	800
Κέρκυρα	5.000	Κοτσίνας Ιωάννης Γιάννενα	800
Λαμπρινίδης Βασίλης Αθήνα	800	Κατής Νικόλαος Αλεξάνδρεια ...	1.000
Ιερέας Καλλιντέρης Χρήστος		Πλατής Βασίλειος Αλεξάνδρεια .	1.000
Κόνιτσα	800	Πλατής Θωμάς Αλεξάνδρεια	1.000
Κατής Κώστας Κόνιτσα	1.500	Γαλάνης Σπύρος Αγ. Παρασκευή ..	800
Μπάρμπας Σωτήρης Αθήνα	1.000	Ρούβαλης Απόστολος Κόνιτσα	800
Δήσιος Γεώργιος Κόνιτσα	800	Μήτσικας Νεοπτόλεμος	
Ντεντοπούλου Χριστίνα Κόνιτσα ..	800	Νικάνωρας	1.000
Τσιλίφης Γεώργιος Τράπεζα	1.000	Κίτσιος Γιώργος Πηγή	800
Κοινότητα Δροσοπηγής	2.000	Παπαζήσης Ηλίας Γιάννενα	1.000

ΠΑΒΟΥΞ

® επιπλα κουζίνας

ΕΚΘΕΣΗ: Γ.Λαμπρακη 246

☎ 932.735-906.779 • FAX. 904.238

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΤΕΡΜΑ ΠΡΑΣΑΚΑΚΗ - ΠΥΛΑΙΑ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικόπεδο 600 τ.μ.

με οικία στην Κόνιτσα

(απέναντι από την Ένωση)

Πληροφορίες στα τηλέφωνα:

22321 και 01 - 4325878

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. ΡΕΝΤΖΟΣ

Χειρουργός Οδοντίατρος

ΚΟΡΑΗ 8
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΤΗΛ. ΙΑΤΡΕΙΟΥ 39.817
• ΣΠΙΤΙΟΥ 70.153

Λέχεται καθημερινά: Πρωί 9.30 - 12 — Απόγευμα 5.0 - 9.30
και Σάββατο 8.30 π.μ. - 1.30 μ.μ. με ραντεβού

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

Δημήτριος Ν. Καζαμίας

οδό Εμ. Μπενάκη 24

Τηλ. 3627 - 725

ΜΑΙΡΗ ΚΟΥΣΙΟΥ
ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Κηφισίας 69

Αμπελόκηποι Αθήνα

ΤΗΛ. 6924394

ΚΡΥΣΤΑΛΛΑ
ΦΩΤΙΣΤΙΚΑ
ΔΩΡΑ

ΒΛΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΚΟΝΙΤΣΑ τηλ. 22 409